

ZPRAVODAJ

MĚSTO VELKÁ BÍTEŠ

ČERVENEC–SRPEN 2023

Ochotnický festival ve Velké Bíteši.

Foto: Silvie Kotačková

V. ročník *bítešský*
GulášFEST

26 | 8 | 2023

PROSTRANSTVÍ U KULTURNÍHO DOMU, VLKOVSKÁ 482, VELKÁ BÍTEŠ

k poslechu i tanci bude hrát:

12.00 hodin **kapela WEGET**

14.00 hodin **Starý Fóry**

16.00 hodin **František Nedvěd
s kapelou
První podání**

moderátor: **Karel Hegner**

vstupné: **290 Kč** v předprodeji
320 Kč na místě
100 Kč bez degustace

Předprodej vstupenek v Informačním centru
na Masarykově náměstí 5, Velká Bíteš

organizují: **INFORMAČNÍ CENTRUM A KLUB KULTURY**

ZPRÁVY Z RADNICE

SLOVO Z RADNICE

Milé obyvatelky a milí obyvatelé Bíteše, školákům, studentům, učitelkám a učitelům začaly vytoužené a zasloužené prázdniny. Mnozí si užíváme dovolené, výlety, tábory a školní budovy zejí prázdnotou.

I když tomu původně nikdo nevěřil, podařilo se skloubit termíny na dodávky nových obráběcích strojů do odborné učebny SOŠ Jana Tiraye a o prázdninách tam nakonec bude rušno. Frézka, soustruh i seřizovací stroj budou dodány na konci července. Celá akce bude vyžadovat spolupráci několika firem. Kvůli velikosti frézy musí být probouráno okno učebny a stroj bude dovnitř umístěn pomocí jeřábu. Této akci bude předcházet odstěhování starých strojů,

výmalba a položení nové podlahové krytiny. Také kadeřnice se mohou těšit na novou třídu praktické výuky. Byla bych moc ráda, kdyby se v novém školním roce podařilo otevřít učňovské kadeřnictví alespoň dva dny v týdnu i v odpoledních hodinách.

V přístavbě kulturního domu dále pokračují obkladačské práce. Ve foyer je vybouraná stará dlažba a jsou vylity nové podlahy. Aktuálně to vypadá, že původní zůstanou jen dveře do sálu a dveře do restaurace. Jinak bude muset být vyměněno a zrenovováno téměř vše. Ocitli jsme se v situaci, která provází většinu rekonstrukcí – když opravíme toto, musíme vyměnit ještě tohle, a když vyměníme tohle, bylo by vhodné ještě nahradit tamto. Práce jdou dobře, vše nasvědčuje tomu, že o hodech už budeme moci celý kulturní dům plně využívat.

Do hodů je stále také reálné ukončení rekonstrukce vodovodu v ulici Hybešova. Ještě se pořadatelé hodů rozmýšlejí, jestli průvod půjde Hybešovou nebo Strmou. Jisté ale je, že projde ulicí Růžovou. Nakladatelství Tváře totiž připravuje další publikaci v řadě „Včera a dnes“ a pan fotograf potřebuje pořídit současnou fotografii adekvátní k průvodu sokolů, který tudy zhruba před sto lety procházel a byl zachycen fotografem Knollem.

Do hodů by se také měla v plné kráse vyloupnout opravená fasáda domu č.p. 85 na Masarykově náměstí. V současnosti je fasáda schovaná za lešením a ochrannou plachtou. Můžete se těšit na obnovené historické prvky fasády.

Program hodů už je doladěn, chasa trénuje besedu. Proběhla první velká hodová schůzka, na které se sešli pracovníci Klubu kultury s hlavním zvukařem, se zástupcem městské policie, s jednatelem technických služeb a samozřejmě nesměli chybět ani hlavní stárci a rychtář.

Ale nepředbíhejme. Děkuji všem, kteří se podíleli na přípravě a zajištění všech kulturních, sportovních, dětských, školních i školkových akcí v průběhu měsíce června na náměstí, na fotbalovém hřišti, na zahradách i v lese.

Přeji vám krásné prázdniny, příjemnou, klidnou, bezproblémovou a odpočinkovou dovolenou, krásné počasí ve dne a zahradnický deštík jen občas v noci.

Markéta Lavická, starostka města

Vážení spoluobčané,
přeji vám všem klidné prožití letních měsíců ať již někde na prázdninách, či na dovolené. Jsem rád, že se podařilo kulturně zaplnit nejen náměstí v měsíci červnu na městském pódiu, které začalo sloužit účelům, za kterými bylo pořízeno v době rekonstrukce náměstí. Budu se těšit i na další kulturní a společenské setkávání se. Přeji pohodové léto všem!

František Matušina, místostarosta

LETNÍ PROVOZNÍ DOBA V TURISTICKÉM INFORMAČNÍM CENTRU, MASARYKOVO NÁMĚSTÍ 5, VELKÁ BÍTEŠ

Od 1. července do 31. srpna 2023 bude Turistické informační centrum otevřeno:

pondělí až pátek: 8.00 – 12.00, 12.30 – 16.30 hodin

sobota 9.00 – 13.00 hodin

neděle 13.00 – 17.00 hodin

Kontakt do TIC: tel. č. 566 789 313.

Klub kultury, Masarykovo náměstí 5: od 3. července do 13. července 2023 DOVOLENÁ

Informační centrum a Klub kultury, Velká Bíteš

OTEVÍRACÍ DOBA V MĚSTSKÉ KNIHOVNĚ BĚHEM LETNÍCH PRÁZDNIN 2023

Městská knihovna upozorňuje na změnu otevírací doby pro veřejnost v období **od 1. července do 31. srpna 2023.**

Prázdninová otevírací doba:

Pondělí 12.00 – 16.00 hodin

Úterý zavřeno

Středa 8.00 – 12.00, 13.00 – 16.00 hodin

Čtvrtek zavřeno

Pátek 8.00 – 12.00, 13.00 – 16.00 hodin

Vzhledem k plánovaným technickým úpravám je možné, že bude otevírací doba dodatečně pozměněna. Sledujte prosím naše webové stránky: <https://www.knihovnabites.cz/>.
Děkujeme za pochopení a těšíme se na vaši návštěvu.

Katka Bartošková, Monika Ulmanová, Městská knihovna

OTEVÍRACÍ DOBA V OBDOBÍ PRÁZDNIN OD 1. ČERVENCE DO 31. SRPNA V MĚSTSKÉM MUZEU VE VELKÉ BÍTEŠI

Úterý až pátek 8.00 – 12.00, 14.00 – 16.00 hodin

Expozice: Geologické a mineralogické zajímavosti Velkobíteška
Historie Velké Bíteše a okolí

Výstava: JINDŘICH VILÉM HAUGWITZ (1770-1842) – OSVÍCENSKÝ
ŠLECHTIC S POZDNE BAROKNÍMI RYSY

V měsíci červenci bude muzeum pro veřejnost otevřeno také ve dnech státních svátků 5. a 6., a to v běžnou otvírací dobu.

Dovolená 10.–27. července; srpnová dovolená bude upřesněna na webu muzeumbites.cz, bitessko.com a v Informačním centru.

Mimo uvedenou otevírací dobu je možná prohlídka muzea po předešlém telefonickém objednání, totéž platí i pro případné komentované prohlídky kostela sv. Jana Křtitele.
Kontakt: 566 789 380, 731 852 112, muzeum.velkabites@seznam.cz.

Vstupné pro dospělé je 10 Kč, pro děti, studenty a držitele SeniorPasu 5 Kč.

Držitelé průkazek AMG, ICOM, členové Muzejního spolku Velkobíteška mají vstup zdarma.

Vzhledem k minimálnímu personálnímu stavu muzea je změna otevírací doby vyhrazena.

Ivo Kříž, Městské muzeum

POZVÁNKA NA BÍTEŠSKÉ HODY

Srdečně vás zveme k účasti na Tradiční bítešské hody ve Velké Bíteši, které se budou konat od 6. září do 13. září 2023

Klub kultury Velká Bíteš žádá majitele hodových sklípků,
aby nahlásili informace (název, adresa, otevírací doba, nabídka, kapela)
o svých sklípčích, které budou otevřeny na Tradiční bítešské hody.
Informace můžete nahlásit na Klubu kultury, Masarykovo náměstí 5
(1. patro) tel. 607 007 620 nebo email: program@bitessko.com
do 15. července 2023.

Klub kultury a stárek zvou chasu

Klub kultury oznamuje všem zájemcům, že nacvičování besedy chasou bude probíhat

po dobu letních prázdnin každé úterý a pátek od 18.30 hodin ve sportovní hale TJ Spartak ve Velké Bíteši. První nácvik se uskuteční **30. června**. Zájemci o hodový nácvik se mohou dostavit přímo do sportovní haly.

TRADIČNÍ BÍTEŠSKÉ HODY

STŘEDA 6. ZÁŘÍ – STŘEDA 13. ZÁŘÍ 2023

Klub kultury Města Velké Bíteše ve spolupráci s Městem Velká Bíteš, rychtářem a rychtářkou, prvním stárkem a stárkovou, bítešskou chasou, Muzejním spolkem Velkobítešska a národopisným souborem Bítešan, místními organizacemi a spolky vás srdečně zvou na Tradiční bítešské hody.

STŘEDA 6. ZÁŘÍ

17.00 hodin

ZAHÁJENÍ BÍTEŠSKÝCH HODŮ

STAVĚNÍ MÁJE za doprovodu **dechové hudby LESANKA** na Masarykově náměstí a otvírání hodových sklípků

19.00–24.00 hodin

„RETROBAND“ pod vedením Františka Buriana ve sklípku „Na Pětce“

ČTVRTEK 7. ZÁŘÍ

18.30 hodin

MIMOŘÁDNÝ KONCERT BHP – THE SPRING BAND

Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš

PÁTEK 8. ZÁŘÍ

Moderátor večera:

Marek Grande – HIT RÁDIO VYSOČINA

17.30 hodin

Zahájení

17.40 hodin

Vlasta ZAHŘÁDKA s kapelou ZAHŘADA

18.55 hodin

Vyhodnocení fotografické soutěže „SPOLU“

19.45 hodin

Leona MACHÁLKOVÁ – koncert

21.00 hodin

Gastrosoutěž s Maxijedlíkem

21.30 hodin

ARGEMA – koncert

23.10 hodin

Rychlostní soutěž v pití piva – „Svatojakubský pivovar“

23.30 hodin

KISS Revival – koncert

Masarykovo náměstí, Velká Bíteš

19.00–24.00 hodin

Posezení u cimbálu s cimbálovou muzikou **Jaroslava Čecha** ve sklípku „Na Pětce“

21.00 hodin

HODOVÁ AFTER PARTY

Kulturní dům, Vlkovská 482

SOBOTA 9. ZÁŘÍ

13.30 hodin

21. ročník SETKÁNÍ NA PODHORÁCKU – Přehlídka folklorních souborů a skupin z Podhorácka, sousedních regionů a hostů.

moderuje: Karel HEGNER.

19.00 hodin

Cimbal Hell Band

20.45 hodin

Zuzana SMATANOVÁ & Band

koncert šestinásobné slovenské slavičky

22.20 hodin

HIGHLAND – koncert

23.45 hodin

ČESKÉ SRDCE – koncert

Masarykovo náměstí, Velká Bíteš

19.00–24.00 hodin

Posezení u cimbálu s cimbálovou muzikou **Aleše SMUTNÉHO** ve sklípku „Na Pětce“

21.00 hodin

HODOVÁ OLDIE'S PARTY

Kulturní dům, Vlkovská 482

NEDĚLE 10. ZÁŘÍ

8.00–9.00 hodin

SLAVNOSTNÍ BOHOSLUŽBA v kostele sv. Jana Křtitele za účasti krojované chasy

9.00–11.00 hodin

STÁRCI ZVOU STÁRKY za doprovodu dechové hudby **LESANKA**

9.30–11.30 hodin

Vystoupení dechové hudby **HORANKA** na hlavním pódiu pod májí

13.00 hodin

KŘEST HVĚZDY na hlavním pódiu pod májí

13.00 hodin

KROJOVANÝ PRŮVOD MĚSTEM od kulturního domu na Masarykovo náměstí za účasti dechové hudby **LESANKA a MUZIKANTI LADISLAVA PRUDÍKA**

15.00 hodin

TRADIČNÍ HODOVÝ PROGRAM krojované chasy s rychtářem a právem: Česká beseda, první stárek předává dožínkový věnec, Moravská beseda, paragrafy, sólo pro rychtáře a rychtářku, zavádění. Hrají **MUZIKANTI LADISLAVA PRUDÍKA** na hlavním pódiu pod májí

16.00–20.00 hodin

Posezení u cimbálu s cimbálovou muzikou **KOŠTÝŘ** ve sklípku „Na Pětce“

16.00 hodin

LOSOVÁNÍ HODOVÉ TOMBOLY na Masarykově náměstí u domu čp. 5

STŘEDA 13. ZÁŘÍ

17.00 hodin

KÁCENÍ MÁJE

19.00 hodin

HODOVÉ DOZVUKY s kapelou **SPRINT** ve sklípku „Na Pětce“

ZVEME VÁS

Od 1. března do 15. srpna 2023

„SPOLU“ – fotografická soutěž

Fotografie v max. počtu 3ks zasílat na email program@bitessko.com, uvést jméno, příjmení a telefonický kontakt. Vyhlášení výsledků se uskuteční v září v rámci Tradičních bítešských hodů.

Organizuje: Informační centrum a Klub kultury

Od 20. června do 6. října 2023

**JINDŘICH VILÉM HAUGWITZ (1770-1842) – OSVÍCENSKÝ ŠLECHTIC
S POZDNĚ BAROKNÍMI RYSY – výstava**

Malý výstavní sál městského muzea, Masarykovo nám. 5, Velká Bíteš

Organizuje: Městské muzeum ve Velké Bíteši

Sobota 1. července 2023 ve 20.30 hodin

LETNÍ NOC S ACCORT

Areál Kynologického klubu, U Cihelny, Velká Bíteš

Organizuje: SDH Velká Bíteš

Úterý 11. července 2023 od 8.00 do 16.00 hodin

BÍTEŠSKÉ TRHY

Masarykovo náměstí, Velká Bíteš

Organizuje: Informační centrum a Klub kultury

Čtvrtek 13. července 2023 v 17.00 hodin

SPORTOVNÍ LÉTO PRO CELOU RODINU – fotbal, baseball, pétanque

Fotbalový stadion, Velká Bíteš

Organizuje: Informační centrum a Klub kultury

Středa 19. července 2023 ve 14.00 hodin

SENIORKLUB

Setkání bude v restauraci Božský burger v kulturním domě, Vlkovská 482, Velká Bíteš

Organizuje: Seniorský klub

Pátek 21. července 2023 v 17.00 hodin

SETKÁNÍ MYSLIVCŮ A SENIORŮ – povídání u táboráku

Na myslivecké chatě u Předního mlýna

Organizuje: Myslivecké sdružení Velká Bíteš a Seniorský klub

Od 23. července do 26. července 2023 od 21.30 hodin (po setmění)

LETNÍ KINEMATOGRAF BRATRŮ ČADÍKŮ

Neděle 23. 7. „Princ mamánek“ – pohádka

Pondělí 24. 7. „Střídavka“ – komedie

Úterý 25. 7. „Bud' chlap“ – komedie

Středa 26. 7. „Přání k narozeninám“ – komedie

Prostranství u kulturního domu, Vlkovská 482, Velká Bíteš.

Organizuje: Informační centrum a Klub kultury

Sobota 29. července 2023 v 9.00 hodin

VÝLET NA KOLE – trasa výletu – Velká Bíteš – Katov – Dolní Loučky – Předklášteří – Dolní Loučky – Kutiny – Níhov – Velká Bíteš

Sraz u fotbalového stadionu

Organizuje: Seniorský klub

Úterý 15. srpna 2023 od 8.00 do 16.00 hodin

BÍTEŠSKÉ TRHY

Masarykovo náměstí, Velká Bíteš

Organizuje: Informační centrum a Klub kultury

Středa 16. srpna 2023 ve 14.00 hodin

SENIORKLUB

Setkání bude v restauraci Božský burger v kulturním domě, Vlkovská 482

Organizuje: Seniorský klub

TRADIČNÍ KOŠÍKOVSKÁ POUŤ:

Pátek 18. srpna od 20.00 hodin – hraje „**ACCORD**“

Sobota 19. srpna od 20.00 hodin – hrají „**PIKARDI**“

Neděle 20. srpna od 10.00 hodin „vyhrávka“ po vesnici, od 16.00 hodin pod máj s kapelou POLUŽANKA

Bohaté občerstvení, lunapark zajištěn, srdečně zvou pořadatelé.

Sobota 19. srpna 2023 v 9.00 hodin

VÝLET NA KOLE – trasa výletu – Velká Bíteš – Ronov – Březejc – Lhotky – V. M. – Mostiště – Dobrá Voda – Křižanov – Velká Bíteš

Sraz u fotbalového stadionu

Organizuje: Seniorský klub

Sobota 26. srpna 2023

GULÁŠFEST

K poslechu i tanci bude hrát: kapela Weget, Starý fóry, František Nedvěd s kapelou První podání

Vstupné v předprodeji: 290 Kč, na místě: 320 Kč, bez degustace: 100 Kč

Předprodej vstupenek v Informačním centru na Masarykově náměstí 5, Velká Bíteš
Prostranství u kulturního domu, Vlkovská 482, Velká Bíteš

Organizuje: Informační centrum a Klub kultury

PŘIPRAVUJEME

**Od 4. září 2023 do 14. září 2023 otevřena od 8.00 do 11.30 a od 12.00 do 15.30 hodin,
v sobotu 9. září od 13.00 do 17.00 hodin a v neděli 10. září od 10.00 do 18.00 hodin**

HODOVÁ VÝSTAVA OBRAZŮ JAROSLAVA SKULY

Vernisáž výstavy: pondělí 4. září v 17.00 hodin

Výstavní síň Klubu kultury, Masarykovo náměstí 5, Velká Bíteš

Organizuje: Informační centrum a Klub kultury

**Od 23. září do 1. října 2023 otevřeno v pracovní dny od 8.00 do 15.30 hodin, sobota
a neděle od 9.00 do 12.00 hodin**

VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ MICHAELA BEHRENTA (Schrobenhausen, Německo)

Vernisáž výstavy: sobota 23. září v 17.30 hodin za účasti Kolpingovy rodiny Velká Bíteš
a Schrobenhausen

Výstavní síň Klubu kultury, Masarykovo náměstí 5, Velká Bíteš

Organizuje: Informační centrum a Klub kultury

Sobota 30. září 2023 v 9.00 hodin

VÝLET NA KOLE – trasa výletu – Velká Bíteš – Svatá hora s poděkováním za sv. Zdislavou, kterou jsme si vybrali za ochránkyni našich cest.

Sraz u fotbalového stadionu

Organizuje: Seniorský klub

Pondělí 23. října 2023 v 19.00 hodin

4 TENOŘI A UNIGUE QUARTET – galakonzert

Vstupné: 790 Kč. Předprodej vstupenek v Informačním centru na Masarykově náměstí 5, Velká Bíteš

Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš

Organizuje: Mamut Agency ve spolupráci s Informačním centrem a Klubem kultury

Úterý 21. listopadu 2023 v 19.00 hodin

„NA VÁNOCE BUDU GAY“

Hrají: Martin Zounar, Martina Randová, Filip Blažek, Denisa Nesvačilová nebo Michaela Dittrichová, Zdeněk Maryška

Vstupné: 550 Kč. Předprodej vstupenek v Informačním centru na Masarykově náměstí 5, Velká Bíteš

Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš

Organizuje: Lucie Dračková ve spolupráci s Informačním centrem a Klubem kultury

Pondělí 6. listopadu 2023 v 18.00 hodin

ZBIGNIEW CZENDLIK A MARTINA VIKTORIE KOPECKÁ – talkshow V RYTMU TANCE

Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš

Vstupné: 330 Kč, předprodej vstupenek v Informačním centru, Masarykovo náměstí 5 ve Velké Bíteši

Organizuje: Informační centrum a Klub kultury

Středa 6. prosince 2023 v 19.00 hodin

VÁNOČNÍ KONCERT DANIELA HŮLKY

Vstupné: 480 Kč, předprodej vstupenek v Informačním centru na Masarykovo náměstí 5 ve Velké Bíteši.

Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš

Organizuje: Informační centrum a Klub kultury

ŠKOLY

„AHOJ ŠKOLKO“ ZÁVĚR ŠKOLNÍHO ROKU V MATEŘSKÉ ŠKOLE MASARYKOVO NÁMĚSTÍ A LÁNICE

Blíží se konec školního roku a pro spoustu našich předškoláků jsou to poslední dny strávené v naší školce. A proto jsme si pro ně i pro všechny ostatní děti nachystali ještě několik krásných akcí, aby si děti vše do poslední chvíle užily a vzpomínaly na naši školku s úsměvem.

Měsíce **květen a červen** se nesly v duchu rodiny. Ve všech třídách probíhaly **Besídky** pro rodiče a jejich sourozence. Děti si pro rodiny nacvičily různá divadelní představení nebo hudební pásma, dále si během dílniček vytvořily krásné výrobky nebo si zahrály společně hry. Tímto děkujeme všem rodičům a zúčastněným za milé a příjemné strávené chvíle v naší školce.

V rámci **výpravy za povoláním** se mateřská škola z Masarykova náměstí vydala na prohlídku radnice, městské knihovny, SOŠ Jana Tiraye. Za dětmi přijela také Policie ČR. Všechny exkurze byly velice zají-

Návštěva na radnici. | Foto: Archiv MŠ

mavé a děti se tak seznámily s možným budoucím povoláním. Jmenovitě děkujeme panu místostarostovi Matušinovi, paní knihovnici Bartoškové, panu řediteli Chytkovi ze SOŠ Jana Tiraye a panu Pluháčkovi z Policie ČR.

Ve čtvrtek 25. 5. 2023 jsme se **Sovičky, Berušky a Včeličky vypravily** na cestu za námořníky na **Dalešickou přehradu**. Už cesta autobusem byla pro nás dobrodružstvím.

Výlet na Dalešickou přehradu. | Foto: Archiv MŠ

Po příjezdu k vodě na nás čekal parník s posádkou, v jejímž čele stál kapitán, kterého jsme museli jako všichni správní námořníci ve všem poslechnout. Vyzkoušeli jsme si vydrhnout palubu, až se všechno lesklo čistotou. Během plavby jsme mohli prozkoumat loď a sledovat okolní malebnou krajinu. A zatímco jsme se kochali výhledem, napadli nás, podle slov pana kapitána, nezbední piráti a ukradli vzácný poklad. Po příplutí na pevninu jsme se tedy vydali po jejich stopách. Prodírali jsme se houštím, překonávali různé překážky a pátrali po správné cestě pomocí mapy. Nakonec se úsilí vyplatilo a v závěru cesty na nás čekal zlatý poklad. Piráti se bohužel lekli velké přesily a zbaběle prchli bez boje. My jsme si spravedlivě rozdělili dobroty z pokladu, rozloučili se s panem kapitánem a spokojení se vydali na cestu zpět do školky. Výlet se nám všem moc líbil, kromě pokladu jsme si z něj odnesli i spoustu zážitků a obrázkové medaile.

V úterý 30. 5. 2023 jsme s **MŠ Lánice** a ve středu 31. 5. 2023 s **MŠ Masarykovo náměstí vyrazili na fotbalový stadion**, vstříc novým sportovním zážitkům. Na děti tam čekala čtyři stanoviště s různými sportovními disciplínami, které pro ně připravil pan Vítězslav Kratochvíl. Vše dětem srozumitelně vysvětlil a názorně předvedl. Hned u prvního stanoviště si děti prověřily své nadání pro hod do dálky nebo na cíl. Házely nejen tenisovým míčkem, ale i kriketovým. Pak si děti vyzkoušely odpal na baseballovém stojanu. Pro většinu dětí to byl první kontakt s tímto sportem. Na druhém stanovišti si děti zahrály na fotbalové „střelce“, kdy kopaly na branku s gólmánem. U třetího děti zdolávaly překážkovou dráhu. Běhaly mezi kužely, skákaly přes překážky, kličkovaly mezi tyčkami. Poslední čtvrté stanoviště dětem přiblížilo pravý fotbalový trénink. Každé z dětí dostalo

svůj míč „kopačák“ a běželo mezi terčíky nebo kužely a na konci dráhy koply míč do brány nebo hodily do koše. Dětem se sportovní dopoledne líbilo a rády si ho určitě zopakují i příští rok. Tímto moc děkujeme panu Vítězslavu Kratochvílovi za jeho celoškolní věnování se našim dětem a doufáme, že naše spolupráce bude pokračovat i příští školní rok.

V pátek 2. 6. 2023 vyrazily všechny třídy naší školky ke kulturnímu domu, kde se konal **Bítešský dětský den**, který organizuje Informační centrum a Klub kultury ve spolupráci s TJ Spartak a záchrannými složkami. Program byl velice pestrý a zajímavý. Děti si např. mohly prohlédnout dopravní prostředky policie, vězeňskou dodávku a zbraně z věznice v Rapoticích, vozidlo zdravotnické záchranné služby, hasičskou techniku, výcvik psů a mnoho dalšího. Velký úspěch měla hasičská ukázka, děti si o ní povídaly ještě cestou do školky. Členové SDH předvedli, jak by to dopadlo, pokud by hořící olej někdo hasil vodou. Děti mohly vidět velikou explozi. Zajímavá byla i ukázka transportu vězně, kdy zasahoval vycvičený pes proti narušiteli. Pejsek odvedl dobře svoji práci a vězeň i komplic neměli sebemenší šanci.

Dětský den se opravdu vydařil, děti si jej užily, odměnou jim bylo i dovádění na dvou různých skákačích hradech. Děkujeme za sladké odměny a omalovánky pro děti od pořadatelů.

V pátek 9. 6. 2023 a 16. 6. 2023 nás navštívil pan Petr Karásek, který si pro děti připravil **Besedu o africkém safari** a o Africe jako takové. Na úvod besedy jsme se svahilsky pozdravili „Jambo!“ – ahoj, pak jsme nasedli na letadlo a letěli do Afriky, kde začalo naše

Den dětí u KD. | Foto: Archiv MŠ

Beseda o Africe. | Foto: Archiv MŠ

povídání. Děti měly možnost zhlédnout fotky typických zvířat z „Velké pětky“ jako jsou nosorožec, buvol, slon, gepard, lev. Tak jsme se naučili další svahilské slovo „Simba“, neboli velký lev. Povídali jsme si o dalších typických zvířatech, jako jsou hroši, žirafy, zebry, tučňáci, čápi, ... Na závěr besedy jsme se naučili slůvko děkuji „Asante“. Tímto moc děkujeme za krásnou a poučnou besedu.

V neděli 18. 6. 2023 se na Masarykově náměstí uskutečnila přehlídka folklorních skupin **Mladé Bíteško**. Děti z tanečního souboru Sluníčko pod vedením paní učitelek Lenky Kli-mešové a Milady Tesařové předvedly pásmo tanečků, básniček a říkadel s názvem

„Až zahrají muziky, bude tanec veliký“. Děti za svůj výkon byly řádně odměněny pot-leskem z publika a i malou odměnou od pořadatelů.

S koncem školního roku je spjata i tradice **Loučení se s předškoláky**. Pro naše děti to znamenalo loučení hned dvojité. Prvního se ujala paní starostka Ing. Markéta Lavická,

kdy na radnici ve čtvrtek 15. 6. 2023 v obřadní síni přivítala naše předškoláky s rodiči. Během slavnostního obřadu s paní ředitelkou předaly stuhy Předškolák 2023.

Druhé loučení **Pasování na školáky** probíhalo v prostorách naší školy, a to v úterý 20. 6. 2023, kdy si paní učitelky připravily dopolední program pro naše předškoláky. Museli plnit různé úkoly a tím dokázat, že jsou na velký přestup do školy připraveni, neboli že heslo z jejich tabla, umístěného v drogerii na Masarykově náměstí, je pravdivé „Počítejte s námi“.

Poslední sladkou tečkou byla dopolední akce **Rozloučení se školkou**. Děkujeme panu Holíkovi z firmy Labara za půjčení stroje na výrobu cukrové vaty, která byla sladkou teč-kou na závěr školního roku po všech našich děti.

Všem dětem i rodičům přejeme krásné léto a předškolákům hodně úspěchů a nových radostných zážitků v základní škole.

Krásné léto přeje kolektiv zaměstnanců MŠ Masarykovo náměstí a Lánice

ČERVEN V MATEŘSKÉ ŠKOLE U STADIONU

Poslední měsíc před začátkem prázdnin vždy patří dětem, protože slaví svůj svátek. Proto jsme se v pátek 2. června zúčastnili **Bítešského dětského dne**. Děti s nadšením sle-

Celé Česko čte dětem. | Foto: Archiv MŠ

dovaly zásah policie, hasičů nebo vyhledávání zakázaných látek policejním psem. Vyzkoušely si, jestli zvládnou první pomoc, a prohlédly si vozy Integrovaného záchranného systému.

Naše mateřská škola je zapojena do projektu **Celé Česko čte dětem**. V rámci červnového Týdne čtení dětem jsme požádali rodiče dětí, aby přišli přečíst dětem při poledním

odpočinku. Děkujeme všem rodičům a prarodičům, kteří se nebáli a představili dětem knížky, které čtou společně doma. Dětem se takové čtení velmi líbilo a my budeme v podobných akcích zcela jistě pokračovat.

V úterý 13. června jsme se mohli potkat na **Dětské olympiádě** na fotbalovém stadionu. Sportovního odpoledne určeného dětem od tří let až po 2. třídu ZŠ se zúčastnila téměř stovka dětí. Akci připravilo Informační centrum a Klub kultury Velká Bíteš společně s Mateřskou školou U Stadionu. Hlavním organizátorem byl však Vít Kratochvíl, který pro děti ve Velké Bíteši připravuje mnoho zajímavých akcí. Děti zápolily v několika disciplínách za vydatné podpory rodičů a dalších diváků. Nakonec byli vyhlášeni medailisté z každé kategorie, ale nikdo nešel domů s prázdnou. Všechny děti za svou snahu obdržely medaili na památku.

Děti z národopisného kroužku Bítešánek vystoupily v neděli 18. června na přehlídce folklorních souborů **Mladé Bítešsko**. Děti pod vedením svých učitelek Mgr. Nadi Burianové, Kláry Singerové a Kateřiny Tretterové nacvičily zajímavé pásmo, se kterým se pochlubily nejen svým rodičům, ale také široké veřejnosti. Děkujeme účinkujícím za skvělou reprezentaci naší mateřské školy.

Červen je měsíc školních výletů. Ve středu 21. června jsme tak s dětmi navštívili **zámek v Jaroměřicích nad Rokytnou**. Děti si spolu s dědem Vševědem plnily různé úkoly a na závěr si upekly bramborové placky v pravé zámecké kuchyni. Nechyběla ani prohlídka nádherných zahrad, kterými se zámek může pyšnit. Kdo jste tam ještě nebyl, neváhejte, je to krásné místo.

Hned následující den jsme se na radnici definitivně rozloučili s předškoláky při tradičním **stužkování**. Paní starostka Ing. Markéta Lavická popřála dětem úspěšný start do první třídy. Děti si na památku na školku odnesly fotoknihy plné krásných vzpomínek.

V červnu také skončily všechny **nadstandartní aktivity**, které jsme letos dětem ve školce nabídli. Pod vedením Terezy Pololánkové děti celý rok tančily pod záštitou taneční skupiny Mighty shake Zastávka. Spoustu anglických slovíček se naučily s lektorkou Bc. Kateřinou Antlovou a tradiční tance trénovaly v Bítešánku pod vedením Mgr. Nadi Burianové a Kláry Singerové. Všem lektorkám děkujeme za spolupráci a trpělivost při práci s dětmi.

Všem přejeme krásné léto plné slunečných dnů, odpočinku a nezapomenutelných zážitků.

Martina Forejtová za kolektiv zaměstnanců MŠ U Stadionu

ZAHRADNÍ SLAVNOST

S blížícím se koncem školního roku jsme uspořádali již tradiční Zahradní slavnost, tentokrát v pátek 16. června. Slavnost je vždy určena zejména dětem, a to nejen z naší mateřské školy, ale všem ve Velké Bíteši i okolí, protože děti jsou naše budoucnost a zaslouží si krásné dětství plné radosti, smíchu a chvil strávených se svými blízkými a kamarády.

Uvítání na Zahradní slavnosti. | Foto: Archiv MŠ

tylda. Zapojily i přítomné děti a jejich rodiče, kteří si společně zatančili na známé dětské písničky. Po krátké přestávce, kdy se všichni mohli osvěžit zmrzlinovým kornoutem, následovalo pasování předškoláků na školáky. A co by to bylo za pasování bez krále na koni. Děti s velkým očekáváním vyhlížely příjezd krále, který si dal na čas a udržel tak všechny v napětí, jestli se po cestě do naší školky neztratil. Za zvuku fanfáry se skutečně objevil a na krásném vraníkovi přiklusal mezi přítomné.

A nastala dojemná chvíle nejen pro maminky, tatínky, babičky, dědečky a další příbuzné, ale také pro paní učitelky a nakonec i pro samotné děti. Při pasování se všichni rozloučili s budoucími školáky, kteří v září vykoučují do velké školy.

Závěr slavnosti patřil společnému opékání špekáčků. Všichni se tak mohli blíže seznámit, popovídat si a vytvořit možná budoucí přátelství.

Počasí nám i letos velmi přálo. Však jsme neustále sledovali meteorologický radar a drželi pěsti, aby nás stále hrálo sluníčko. Děkujeme všem, kteří se Zahradní slavnosti zúčastnili. Doufáme, že si ji užili stejně jako my.

Budoucím školákům přejeme, aby do školy vykročili tou správnou nohou, aby se jim vše dařilo, měli hodnou paní učitelku a skvělý kolektiv spolužáků. Snad budou na naši školku v dobrém vzpomínat a přijdou se pochlubit, jak jim to ve škole jde.

Martina Forejtová za kolektiv zaměstnanců MŠ U Stadionu

VESELÁ ŠKOLKA DĚKUJE!

ZAHRADNÍ SLAVNOST 2023

Děkujeme všem organizacím, společnostem i jednotlivcům, kteří se finančními i věcnými dary podíleli na realizaci již tradiční Zahradní slavnosti naší mateřské školy. Vy všichni, kteří myslíte na děti a jste ochotni pomáhat, přijměte upřímné a srdečné poděkování všech zaměstnanců Veselé školky. Vaší pomoci si mimořádně vážíme.

Dárci:

Bítešská dopravní společnost, spol.s. r.o., Lunch servis Zdeněk Baláš, OC Hradby, Strojírna Slaviček, TOP WET s.r.o., divize TOP SET, COOP HB p.Janda, Božský Burger, Kadeřnictví Eva Gášpárová, Uzenářství a lahůdky Sláma s.r.o, Hračky Stejskalová, Hany Bany, RS Eklektro s.r.o., Darina Juráčková, KALA TRANS, s.r.o., Autoimpex spol. s r.o., B.C.S. s.r.o., Zámečnictví Němec, TURBO CAR Fiker, Autoservis Škoda, Truhlářství Neklapil, Textil Jiří Réman, Restaurace u Raušů, Vlasové studio ELL, Kadeřnictví Renata, Hodinářství & Zlatnictví Kozová, AZ Vrábelová, LE a JA, Asia centrum, Umami Decor, Instalátérství David, Salome Kopáčková, Daktex Drogerie, Cukrárna U Zdubů, AG FOODS, Cafe Jana, KA STAV, Stamal Colour, Obuv Iva, Zdeněk Mazánek, Fonetip, s.r.o., RM FASHION STYLE Robotková, Restaurace Na 103, AMICUS, Lékárna U Tří sloupů, Káva čaj, POEX Velké Meziříčí, a.s.

Rodiče dětí:

Krempl Štěpán, Burešová Patricie, Doležalová Marie, Nováček Ondřej, Brymová Nikol a Zuzana, Suk Matěj, Skřepská Lilien, Kinclová Anežka, Spurný Aleš, Špaček Bruno, Kolářová Emílie, Komínek Šimon

ZPRÁVY ZE ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Projekt Finanční gramotnost

Ve dnech 4. až 11. května probíhal v hodinách matematiky v devátém ročníku projekt Finanční gramotnost. Žáci se seznamovali s termíny úvěr, dluh a exekuce, spoření, pojištění, bankomat a platební karta. Na základě svých poznámek pak zpracovávali prezentace. Také si vyzkoušeli udělat rozpočet na dovolenou v České republice či v cizině – museli se vejít do stanovené sumy a pokrýt veškeré náklady spojené s dovolenou, a to včetně částečné finanční rezervy.

Minifotbal – okresní finále

Dne 10. května se na umělé trávě ve Velkém Meziříčí konalo okresní finále žáků druhého stupně ZŠ v minifotbalu. Vstupenku na tento turnaj si 3. místem v okrskovém kole zajistila i naše škola. Při účasti dalších pěti škol byl turnaj rozlosován do dvou skupin po třech týmech. Naše družstvo vlivem horšího skóre nepostoupilo do vyřazovacích bojů a obsadilo 5. místo.

Soutěž Mladý zahrádkář

V pátek 12. května se ve Velkém sále Administrativního a kongresového centra Florián ve Žďáře nad Sázavou konala soutěž Mladý zahrádkář. Atmosféra byla přátelská, naši školu reprezentovaly tentokrát čtyři dívky z 9. ročníku, které díky pilné přípravě obsadily přední místa.

Návštěva hlavního města

Praha patří k nejkrásnějším městům světa. O tom se v pátek 12. května přesvědčili žáci sedmého ročníku, kteří do našeho hlavního města vyrazili na exkurzi.

Vyšehrad opředený legendami má své kouzlo i v 21. století, stejně tak i bazilika, Slavín, park se sochami inspirovanými našimi dějinami, místo Šemíkova skoku a románská rotunda sv. Martina. Po krátkém přejezdu k Hradu procházka pokračovala přes loretánskou zvonkohru, Pražský hrad, výměnu stráží, Královské zahrady, Pražské Jezulátko a Karlův most na Staroměstské a Václavské náměstí. Po celou dobu žáci zapisovali odpovědi na otázky do pracovních listů.

Beseda s Policií ČR

V úterý 16. května se žáci šestých tříd v rámci dopravní výchovy zúčastnili zajímavé besedy s Policií ČR na téma Tvoje cesta v dopravě. Tento program byl zaměřený na prevenci v silničním provozu. Nprap. Lenka Prokopová žáky seznámila s chováním v silničním provozu a zároveň je i poučila, jak se pohybovat na silnici, aby nedošlo ke zbytečným úrazům.

Den otevřených dveří

Baliny. | Foto: Kateřina Slavičková

Dne 17. května měli návštěvníci během Dne otevřených dveří možnost projít obě budovy školy a navštívit i přírodní zahradu. Zhlédli pestrou dopolední výuku na prvním stupni, divadelní představení s hudebním doprovodem a prohlédli si odborné učebny. Bohatý program připravila i odpolední školní družina.

U vchodu na druhém stupni byli všichni uvítáni devátáky, kteří nabídli orientační pláněk nebo je sami provedli školou. Mohli navštívit předmětové dílny, kde žáci pracovali netradičně na různých úkolech, sami se mohli do činností zapojit.

Ani v letošním roce nechyběl prodejní jarmark, který uspořádal za pomoci pedagogů a žáků Spolek rodičů a přátel školy.

Mohelenská hadcová step

V pátek 19. května a 2. června navštívili žáci sedmého ročníku přírodní rezervaci Mohelenskou hadcovou step. Na místě se rozdělili do dvou skupin. Každá skupina pak vyrazila se svým vyučujícím na naučnou vycházku tímto jedinečným územím. Během cesty žáci ve dvojicích vyplnili pracovní listy podle výkladu pedagogů nebo vyhledávali informace na naučných panelech. Hlavně však měli možnost pozorovat nejrozmanitější druhy rostlin a živočichů přímo venku v přírodě.

Plavba po Dyji

Žáci 9.C se vydali v pátek 19. května na školní výlet – na vodu. Cestovali vlakem přes Brno do Zaječí. Pak nasedli na rafty a kánoe. Jejich vodní trasa vedla hlavním tokem řeky Dyje a umělým ramenem Zámecké Dyje. Plavba zabrala přibližně 4 hodiny. Cestou devátáci překonávali spadlé kmeny i nálety komárů. Nakonec zakotvili v Lednici, kde se šli se podívat do zahrad Lednicko-valtického areálu.

Plavba po Dyji. | Foto: Dagmar Kolářová

Celé Česko čte dětem

Některé třídy prvního stupně se opět zapojily různými čtenářskými i výtvarnými aktivitami do již 13. ročníku akce Celé Česko čte dětem. Pravidelné předčítání dětem má obrovský význam pro rozvoj jejich emocionálního zdraví, paměti, představivosti a myšlení.

Druháci v Lednici

V úterý 23. května jeli žáci druhého ročníku na školní výlet do Lednice. Na zámku se zúčastnili prohlídky dětských pokojů princů a princezen a navštívili Muzeum loutek Milana Knížáka. Prošli si rozsáhlý zámecký skleník s teplomilnými rostlinami a obdivovali krásně upravený zámecký park.

Atletický čtyřboj

V úterý 23. května se na atletickém oválu ve Velkém Meziříčí konalo okresní kolo v atletickém čtyřboji pro žáky 8.–9. ročníku.

Těchto závodů se zúčastnili i vybraní žáci naší školy. Každý soutěžící absolvoval všechny disciplíny. Po skončení závodů se družstvo chlapců radovalo z konečného 3. místa, děvčata byla na 5. místě. Tento úspěch podtrhli i v celkovém umístění jednotlivců, když mezi 55 soutěžícími obsadil Ondřej Drlíček 5. a Natálie Drlíčková 6. místo.

Atletický čtyřboj. | Foto: Naděžda Malcová

Návštěva Prahy

Ve čtvrtek 25. května se žáci 5.A a 5.B vydali na exkurzi do Prahy. Příjemné dopoledne strávili na Petříně. V Zrcadlovém bludišti i na rozhledně si všichni vyfotili krásné snímky a následně pokračovali k Pražskému hradu zhlédnout střídání stráží. Přes Staré zámecké

schody a Malostranské náměstí dále pokračovali ke Karlovu mostu a na Staroměstské a Václavské náměstí. Zde všichni obdivovali sochu sv. Václava i překrásnou budovu Národního muzea. Díky krásnému počasí si všichni výlet mohli náležitě užít a určitě si na něj uchovají pěkné vzpomínky.

Hmyzí svět

Ke konci měsíce května se třídy 4.A a 4.B zúčastnily výukového programu Hmyzí svět na Balínách. Příroda se v ten den hmyzem jen hemžila, takže bylo možné bádát, zkoumat, objevovat, pozorovat, ale také něco tvořit. Společným dílem byly tři hmyzí domečky, které si žáci přivezli do školy a umístili na školní dvůr. Doufáme, že se v nich už nějaký hmyz zabydlel.

Projekt Řecko

Období od 29. května do 5. června probíhalo v šestém ročníku ve znamení projektu Řecko. Téma oblíbeného tradičního projektu prolínalo výukou mnoha vyučovacích předmětů. Šestáci se seznámili s geografickými údaji, řeckou flórou i faunou, zvyky a zajímavostmi z kultury. Žáci si také vyzdobili tradiční nádoby typickými vzory, zaměřili se na antické období řeckých dějin a doplnili slovní zásobu o názvy řeckých jídel a recepty.

Poslední den projektu začal slavnostně společným tancem sirtaki, známým jako tanec Řeka Zorby. Poté se třídy věnovaly tradičním řeckým pokrmům, které si samy uvařily. Vše dovršila tvorba společné velkoformátové práce a závěrečné zhodnocení.

Symbolickou tečkou se stala následující pondělní olympiáda, při níž šesté ročníky závodily mezi sebou v tradičních i netradičních disciplínách.

Výborná spolupráce pedagogů umožnila dětem i v hektickém období závěru školního roku prožít zajímavý týden.

Už vím, že hmyz k zahradě patří

Už vím, že hmyz k zahradě patří. | Foto: Lea Fučíková

Ve čtvrtek 1. června oslavila 5.C a 5.D Den dětí návštěvou Ekologického centra v Balínách. Proběhlo příjemné dopoledne plné zkoumání, pozorování a vyrábění. Mladé přírodovědce bavilo pobíhat po louce a odchytávat do síťky rozmanitý hmyz, určovat jej podle klíče, dozvědět se nové informace o jeho životě nebo vyrábět domečky pro včelky samotářky.

Za pověstmi města Brna

Na začátku června se žáci čtvrtého ročníku vypravili do města Brna za jeho historií. Velmi poučná byla komentovaná procházka podzemím pod Zelným trhem, kde se nachází

různé artefakty z dob minulých – ukázky skladování potravin, různé druhy loučí a kahanů, alchymistická dílna i sbírka mučících nástrojů.

Neméně zajímavé bylo zhlédnutí historických staveb opředených starými pověstmi, jejichž obsah žáci ve škole zpracovávali nejrůznější formou – výtvarnými pracemi, pomocí lapbooků, čtením s porozuměním i dramatizací.

Úspěch ve výtvarné soutěži

Některé děti z prvního stupně se zapojily do výtvarné a literární soutěže „Požární ochrana očima dětí a mládeže 2023“, kterou pořádá Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska.

Se svou výtvarnou prací se Ella Skřivánková z 2.B umístila v okresním kole na 2. místě. Se stejným dílem obdržela 3. místo v krajském kole. Gratulujeme!

Krajské setkání žákovských parlamentů

Zástupci školního parlamentu ZŠ Velká Bíteš se ve středu 7. června zúčastnili 8. konference žákovských parlamentů v Jihlavě. Naši školu zastupovali Jan Karásek, Stanislav Voborný a Monika Chlachulová.

Celkem přes 150 žáků z 26 škol se sešlo na krajském úřadě, aby na tradiční krajské konferenci, pořádané pod patronací hejtmána Kraje Vysočina, hovořili o zkušenostech školních parlamentů. Po prezentování vydařených akcí z letošního roku žáci diskutovali o aktuálních tématech školního života. Parlamentáři sdíleli zkušenosti ze svých škol a vzájemně se inspirovali pro práci parlamentu v příštím roce.

Úspěch ve výtvarné soutěži.
Foto: Ilona Brůžičková

Pátáci v Permoniu

Ve dnech 8. a 9. června žáci pátých tříd vyrazili do zábavního parku Permonium. Připravena pro ně byla interaktivní hra Magic Permon, kde děti ve skupinkách plnily vědomostní, dovednostní, znalostní, fyzické a adrenalinové úkoly. Za získané body každý hráč obdržel sošku permoníka.

Výlet na hrad Pernštejn

Středověký hrad Pernštejn, dominanta a perla Vysočiny. Právě na něj se vlakem do Nedvědice vypravili žáci prvního ročníku. Po vystoupení na kopec se před prvníčky otevřelo nádvoří s vyhlídkou, občerstvením a pohledem na Panskou zahradu. Samotná prohlídka hradu byla pro děti velmi zajímavá a napínavá. Tajemná zákoutí, výstupy po úzkých tmavých schodištích, hradní kuchyně, věž s vyhlídkou, krásné sály a hradní místnosti, hlado-morna, to vše s pěkným výkladem paní průvodkyně, splnilo všechna očekávání.

První pomoc

Dne 13. června se žáci 3. ročníku zúčastnili preventivního programu První pomoc organizovaného Českým červeným křížem. Prošli celkem šest stanovišť, na nichž se dozvěděli užitečné informace ohledně ochrany a záchrany lidského zdraví. V neposlední řadě si mohli prohlédnout hasičské auto a seznámit se tak blíže i s tímto povoláním. Preventivní program byl pro žáky přínosný a všem se velmi líbil. Doufáme, že by si v případě potřeby dokázali poradit a přejeme si, aby to nikdy nepotřebovali.

Plavecký výcvik

Součástí tělesné výchovy je i povinný plavecký výcvik, který v letošním školním roce absolvovali žáci třetího a čtvrtého ročníku v krytém bazénu Wellness Kuřim. Během lekcí se naučili a zdokonalovali plavecké styly a užili si spoustu zábavy.

V závěrečné lekci byli přezkoušeni ze svých dovedností a za své výkony obdrželi za odměnu Mokrý vysvědčení.

Eva Hudcová a Zdeňka Simonová za kolektiv ZŠ

CO SE DÁ UŽÍT V PRAZE ZA TŘI DNY (zkušenosti a názory dětí z Lípy)

PROJET SE: metrem, vlakem, autobusem, lodí, lanovkou, tramvají (ne šalinou!)

VYLÉZT: na Petřín, na střechu Národního muzea, na Vyšehrad, z metra

OBDIVOVAT: výšku rozhledny, výhledy, mohutnost Vltavy, sešranost výměny hradní stráže, fanfáry (doteď si je prozpěvujeme), prezidentský balkon, kamennou krásu a výšku katedrály svatého Víta, systém MHD, obraz bitvy se Švédy v Zrcadlovém bludišti, váhu husitských zbraní

VYCHUTNAT SI: buřt guláš, zmrzlinu, toasty, chleba se salámem, brambory, těstoviny, pizzu, potají snědené brambůrky, okurky, zase chleba se salámem, občerstvení ve vlaku

ZAUJALO NÁS: kosti svatých, počítače v RegioJet, lego model Hlavního nádraží, lodě na Vltavě, slavní na Slavíně, levné občerstvení v RegioJet, mince v kašnách

SHLÉDNOUT: představení Lipany v divadle Minor, prodavačku v Lidlu, ambasády, záchranné složky, manévry aut v Nerudově ulici, snímky v muzeu, všechna možná zvířata, Marka Zelinku,

ZAŽÍT S KAMARÁDY: společné bydlení a přípravu jídla, koupání v bazénu, cesty plné mobilních her, odemykání zámků na Karlově mostě, křivá zrcadla na Petříně, jízdu na schodech a metrem, obdiv a úctu k umění předků, povídání s kamarády před spaním, společné poznávání města a jeho zajímavostí, využití vlastních zkušeností

Výlet v Praze. | Foto: Archiv ZŠ Lípa

UČILI JSME SE: přichystat jídlo na cesty, sbalit si batohy, hospodařit s kapesným, chovat se v MHD a nikde se neztratit, pozorovat lidi, památky, vnímat historii, stavební slohy, fotit a nahrávat, ptát se a komunikovat, dohodnout a dodržet domluvená pravidla, často pít vodu, orientovat se v mapě i skutečnosti

NELÍBILO SE: nesmyslné krámky ve středu historického města, matračka ve Vltavě, divnolidi, že jsme odjeli moc brzy a nestihli víc

ZÁVĚR – co si myslí učitelky:

Víc historie a zážitků by se do vás nevešlo! Díky za pohodový výlet, vaši pozornost a zvědavé otázky. Většinou se dařilo dodržet, co jsme si domluvili, a všechno dobře dopadlo. Určitě zase někam vyrazíme!

Výlet v Praze. | Foto: Archiv ZŠ Lípa

ZŠ Lípa, 4.–5. ročník

ZPRÁVY ZE SOŠ JANA TIRAYE

SOŠ JANA TIRAYE VELKÁ BÍTEŠ SE ZAPOJILA DO ČESKÉHO DNE PROTI RAKOVINĚ

Dne 10. května 2023 se Střední odborná škola Jana Tiraye Velká Bíteš tradičně zapojila do celonárodní veřejné sbírky s názvem Český den proti rakovině, kterou pořádá Liga proti rakovině Praha (www.lpr.cz). Jedná se o neziskovou organizaci, která usiluje o snížení úmrtnosti lidí na zhoubné nádory. Získané finance ze sbírky jsou použity na výzkum onkologických onemocnění, dále slouží ke kvalitnějšímu životu pacientů a k nákupu přístrojů pro daná pracoviště.

Letos byl 27. ročník zaměřený na prevenci nádorových onemocnění průdušek a plic. Kampaň mimo jiné informuje o novince v ČR - screeningovém programu časného zachytu karcinomu plic a upozorňuje na to, že e-cigarety, technika tzv. vapování a jiné náhražky cigaret jen urychlují vznik závislosti na nikotinu. Alarmující je fakt, že v posledních letech narůstá kuřáctví mezi ženami a bohužel už 10leté děti experimentují s nikotinovými sáčky.

Jak bývá zvykem, čtyři studenti naší školy se do sbírky ochotně zapojili a (oděni v žlutých tričkách) prodávali kytičky, tentokrát s modrou stužkou – každou v hodnotě 20 Kč. Velké poděkování a pochvala tak patří studentům Mikuláši Dočkalovi a Martinu Maloňovi (3. M, obor Mechanik seřizovač) a Romanu Filoušovi a Martinu Cenkovi (1. M, obor Mechanik seřizovač).

Uznání a poděkování náleží také všem zaměstnancům školy, studentům a zájemcům z řad veřejnosti, kteří sbírku podpořili, a tak tímto způsobem pomohli bojovat proti rakovině.

Veronika Zachovalová, učitelka, organizátorka sbírky

EXKURZE: ITW PRONOVIA VELKÁ BÍTEŠ – pohled do světa výroby automobilových součástek

Exkurze v ITW Pronovia. | Foto: Archiv SOŠ Jana Tiraye

zkušenosti a odpovídali na naše otázky. Díky těmto zaměstnancům jsme získali cenné informace o různých pracovních pozicích v této firmě a pochopili jsme, jaký je význam týmové spolupráce a bezpečnostních standardů.

Velkým přínosem exkurze bylo seznámení se s technologiemi budoucnosti v automobilovém průmyslu (firma investuje do výzkumu a vývoje, aby se stala lídrem v oblasti inovací) a získání nových informací o trendech v elektromobilitě, autonomním řízení a dalších technologiích, které ovlivní budoucnost automobilů.

Návštěva ITW Pronovia Velká Bíteš byla velmi inspirativní a poučná. Závěrem bychom rádi poděkovali vedení zmíněné firmy a jejím zaměstnancům za ochotný přístup a za nabídku budoucí práce pro naše žáky.

Hana Matejová, učitelka

KULTURA

PODĚKOVÁNÍ ZA SVATEBNÍ VELETRH

Společné foto. | Foto: Archiv pořadatelů

Veletrh na zámku v Náměšti 27. května proběhl podle plánu, propojil se svět handicapovaných se světem zdravých. Obřad byl v zámecké zahradě v 11.00 hodin. Nevěsta byla na vozíčku, celá svatba byla podpořena sponzory. Spolupořadatelem je každý ročník Svatební salon Ina z Košíkova, majitelkou je paní Ina Rybníčková, bez této spolupráce by se svatební veletrh nekonal. Děkujeme všem modelům, všem zúčastněným, podporovatelům, příznivcům, sponzorům. Děkujeme za podporu městu Velké Bíteši, Informačnímu centru a Klubu

kultury Města Velké Bíteše, PBS Velká Bíteš a.s, TurboCar s.r.o., Lemara s.r.o., AZO, BC Engineering s.r.o., XO, Pavlu Blažkovi a Liboru Kocandovi.

Za spolek MÍŠA MÍŠA děkuje Hana Nejedlá a za svatební salon děkuje Ina Rybníčková

BÍTEŠSKÝ DĚTSKÝ DEN SE OPĚT VYDAŘIL

Informační centrum a Klub kultury Města Velké Bíteše ve spolupráci s SDH Velká Bíteš a TJ Spartak z.s. uspořádalo u kulturního domu pro děti z mateřských škol a žáky základní školy ve Velké Bíteši k Mezinárodnímu dni dětí v pátek 2. června Bítešský dětský den. Během dopoledne navštívilo dětský den rekordních asi 900 dětí a dalších minimálně 150 dětí s rodiči.

Již tradičně se představila zá-sahová technika Hasičského zá-chranného sboru Kraje Vysočina – požární stanice Velká Bíteš a Sboru dobrovolných hasičů Velká Bíteš, dálniční policie Domašov, Armády ČR z 22. základny vrtulníkového letectva Náměšť nad Oslavou, Vě-zeňské služby Rapotice, Městské policie Velká Bíteš, Zdravotnické záchranné služby Kraje Vysočina, ČČK Velké Meziříčí, Kynologický klub Velké Meziříčí, z.s. a Zá-chranná brigáda kynologů JmK ČR.

Byly zde také ukázky místních prodejců vozidel firem Autoimpex spol. s.r.o a BDS spol. s.r.o.

Armáda České republiky z Náměště ukázala moderní bojovou výzbroj. Vězeňská služba z Rapotic předvedla ukázkou napadení eskorty a dovednosti výcviku psů, kteří předvedli zadržení pachatele. Členové jednotky SDH Velká Bíteš předvedli ukázkou hašení oleje.

Jako každoročně se děti mohly seznámit s prací zdravotnických záchranářů Zdravotnické záchranné služby Kraje Vysočina z posádky rychlé zdravotnické pomoci Velká Bíteš. Posádka zde byla ale jen chvíli, jelikož byli odvoláni k lékařskému ošetření.

Z dětského dne. | Foto: Silvie Kotačková

Z dětského dne. | Foto: Silvie Kotačková

Z dětského dne. | Foto: Silvie Kotačková

Meziříčí a Záchrané brigády kynologů JmK ČR k nám přijela Alena Vidláková, Věra Kadlecová a Klára Kadlecová spolu se svými pejsky Brixem, Koláčkem, Alanem, Alfrédem a Corralou.

Ve sportovní hale TJ Spartak byly ukázky juda a teqballu, dále byla možnost si zahrát stolní tenis a odpoledne si i zacvičit se sportovní gymnastikou, kdy pokračoval dětský den v hale v režii TJ Spartak.

U sportovní haly byl také dětmi plně využit velký skákací hrad od firmy E.ON a skákací hrad Informačního centra a Klubu kultury.

Děkujeme nejen dětem, učitelkám, ale i všem účinkujícím, že se dětského dne zúčastnili v tak hojném počtu.

Velké poděkování patří jednotce Sboru dobrovolných hasičů z Velké Bíteše, Josefu Vlčkovi, Hasičskému záchrannému sboru Kraje Vysočina, požární stanice Velká Bíteš a velitelé ppor. Bc. Miroslavu Volfovi, Zdravotnické záchranné službě Kraje Vysočina - Rychlé zdravotnické službě ze stanoviště Velká Bíteš, Dálničnímu oddělení Policie ČR Domašov, Armádě České republiky z 22. základny vrtulníkového letectva Náměšť nad Oslavou, Vězeňské službě Rapotice, ČČK Velké Meziříčí, Kynologického klubu Velké Meziříčí a Záchrané brigády kynologů JmK ČR, Aleně Vidlákové, Věře Kadlecové a Kláře Kadlecové, Firmě E.ON za půjčení skákacího hradu, Bítešské dopravní společnosti s.r.o. Velká Bíteš a firmě Autoimpex za ukázky vozidel a Městské policii Velká Bíteš. Poděkování také patří Petru Světlíkovi, Magdě Holíkové a trenérům sportovních oddílů z TJ Spartak za spolupráci i pomoc při organizaci akce. Děkujeme také Jiřímu Božkovi z restaurace Božský Burger za občerstvení pro účinkující.

Silvie Kotačková, Informační centrum a Klub kultury Města Velké Bíteše

NA KOLE DĚTEM S JOSEFEM ZIMOVČÁKEM

V neděli 4. června se na Masarykově náměstí uskutečnila akce „Na kole dětem“ – nadační fond Josefa Zimovčáka na podporu onkologicky nemocných dětí, která se jela od

31. května do 10. června. V tento den byla 4. etapa a trasa se jela v délce 109 km: Dolní Kounice - Brno - Veverská Bítýška - Velká Bíteš - Náměšť nad Oslavou - elektrárna Dukovany – Rouchovany – Hrotovice.

Ve 12.45 hodin jsme na náměstí přivítali peloton asi 80 cyklistů v čele s Josefem Zimovčákem. Na příjezd cyklistů také čekala paní starostka Ing. Markéta Lavická a náměstek Kraje Vysočina Roman Fabeš. Paní starostce byl slavnostně předán od Josefa Zimovčáka pro Velkou Bíteš certifikát a plaketa poděkování. Přítomní si zde mohli zakoupit propagační materiály nebo přispět finančně nadačnímu fondu „Na kole dětem“.

Při odjezdu se k cyklistům přidaly i děti z cyklistického kroužku z Náměště nad Oslavou a Roman Fabeš, který jel s cyklisty až do cíle tohoto dne – do Hrotovic.

Po odjezdu cyklistů se uskutečnil krásný koncert žáků z místní základní umělecké školy, vystoupili zde bubeníci TomTomBand, dechová hudba DechBand, klarinetové trio a pěvecký sbor Poupata. Poté se roztančily i ty nejmenší děti, pro které byla připravena pohádková diskotéka s Tlapkovou patrolou a Králíčkem Bingem.

Součástí programu byly také cyklistické závody pro děti nebo hojně využitý skákací hrad.

Počasí nám přálo a byla to velmi zdařilá akce. Náměstí bylo plné hudby, napřed se zaplnilo nadšenými cyklisty a poté i roztančenými dětmi.

Všem zúčastněným patří velké díky, poděkování také patří Zdeňku Balášovi z Lunch Servis za občerstvení.

Silvie Kotačková, Informační centrum a Klub kultury

Josef Zimovčák. | Foto: Silvie Kotačková

Plaketa – poděkování pro V. Bíteš.
Foto: Markéta Lavická

ZUŠ OPEN VE VELKÉ BÍTEŠI

Letošní happening ZUŠ OPEN ve Velké Bíteši se nesl v netradičním duchu. Nekonal se jako obvykle v kulturním domě, ale pod širým nebem v prostorách nádvoří základní umělecké školy. Ve čtvrtek 25. června 2023 se přesně v 16.00 hodin rozezněla na nádvoří ZUŠ slavnostní fanfára žakovského žesťového souboru a bohatý program plný různých žánrů, stylů muziky a druhů umění byl zahájen! Mezi prvními účinkujícími se předvedl desetičlenný kytarový soubor se skladbami tanečního charakteru. Po nich následovala Skotáčivá polka v podání souboru akordeonů. Sólově zazpívala Veronika Jirglová lidovou píseň

ZUŠ OPEN ve Velké Bíteši. | Foto: Otto Hasoň

choreografie. Dále se předvedl čtrnáctičlenný smyčcový soubor s anglickou skladbou Lilli Burlero a vícehlasně zahránými lidovými písněmi. Na závěr letošního ZUŠ OPEN se představil velký dechový orchestr Dech Band, který s velkým ohlasem posluchačů zahrál jak lidové, tak i populární melodie. Jednotlivá hudební čísla byla zpestřena vystoupením tanečních tříd s nápaditými choreografiemi a barevnými kostýmy. I přes prvotní obavy z počasí byla nakonec akce prozářena jarním sluncem a velmi se vydařila.

Marie Žerdin

ÚČAST ZUŠ VELKÁ BÍTEŠ NA SLAVNOSTNÍM ZAKONČENÍ FESTIVALU ZUŠ OPEN

Město Žďár nad Sázavou uspořádalo dne 4. června 2023 slavnostní zakončení celonárodního festivalu ZUŠ OPEN Kraje Vysočina 2023. Ve spolupráci s místní základní uměleckou školou pozvalo i další umělecké školy z Kraje Vysočina a bítešská ZUŠ u toho samozřejmě nechyběla. Akce probíhala celé nedělní odpoledne na více místech ve Žďáru nad Sázavou.

v úpravě Leoše Janáčka a známou píseň z muzikálu Noc na Karlštejně. Petr Knoflíček předvedl svou bravurní hru na bicí soupravu. Jako další se představilo klarinetové kvarteto se skladbou New York a po nich vystoupil opět žesťový soubor. Následoval populární soubor bubeníků Tom Tom Band, který rozmanitou škálou bicích nástrojů rozvíbroval nádvoří. Poté zazněly písně skupiny Olympic a Deana Martina v podání ZUŠ Bandu – mladých rockových hudebníků a zpěváků.

Následovala krátká přestávka, během které si návštěvníci mohli uvnitř školy prohlédnout výstavu nádherných prací žáků výtvarného oboru. Po přestávce vystoupil pěvecký sbor Poupata s africkými rytmy konga v písni The Lion Sleeps Tonight a písní Jsme parta správná z populárního muzikálu Pomáda včetně taneční

Krátce po poledni byl festival zahájen v centru města na Farských humnech, kde vystoupila především populární tělesa uměleckých škol. Tady naši školu reprezentoval letošní absolvent Tomáš Strašák excelentní sólovou hrou na bicí nástroje. Festival pokračoval na terase před kavárnou u Muzea nové generace v zámku, kde se představila ZUŠ Bystřice nad Pernštejnem.

Zakončení festivalu proběhlo v Poutním kostele sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře koncertem duchovní hudby. Za naši školu vystoupila Kristýna Švábová, která svým krásným zpěvem písně Ave Maria skladatele Luigi Luzzio naplnila nádherné prostory chrámu.

Z vystoupení Kristýny Švábové. | Foto: Petr Jagoš

Marie Žerdin

OCHOTNICKÝ FESTIVAL

Informační centrum a Klub kultury letos poprvé uspořádalo ochotnický festival na Maysarkově náměstí ve Velké Bíteši.

Ve středu 14. června se na náměstí odehrál muzikál „**Jedno jaro v Paříži aneb Krvavá Henrieta**“ v podání **divadla Stodola ze Sivic**. Diváci se díky hercům přenesli do Paříže roku 1914, do doby počátku 1. světové války. Muzikál pro činoherce, nebo jak sám autor uvádí „grandiózní minimuzikál“, je příběhem lásky a vraždy z dob, kdy Evropa tančila valčík. Vlastní podstatou děje byla rekonstrukce soudního procesu, v němž je manželka ministra financí Roberta Caillarda obviněna z vraždy šéfredaktora časopisu Figaro. Byly opravdu motivem vraždy jen kompromitující materiály, které novinář údajně vlastnil? Nebo se za zločinem skrývalo něco víc? Příběh lásky a vraždy sledovali přes dvě hodiny nejen dospělí, ale i malí diváci.

Ve čtvrtek 15. června jsme přivítali **Ochotnický spolek Pozpátku** z nedalekých Říčan s představením **Drazí pozůstali**. Navzdory svému názvu se jednalo o komedii. Nepříliš harmonická rodina se sešla krátce po pohřbu na čtení poslední vůle. Začaly se odhalovat charaktery osob a vyplouvat na povrch skrytá tajemství. A jak to vše dopadlo? To ví jen návštěvníci, kteří se zúčastnili. Takové rozuzlení a konec celého příběhu možná nikdo nečekal a byl velmi překvapivý.

V pátek 16. června své dovednosti představili členové **Ochotnického divadla Boskovice** s komedií **Blboviny**. Už samotné telefonáty s vedoucím divadla p. Slezákem byly velmi zajímavé a dalo se předpokládat, že toto představení bude plné humoru a legrace, a tak se i stalo.

Komediální hra Blboviny Jiřího Pálky byla složená z minipříběhů napsaných formou skečů. Celý příběh se odehrával na psychiatrii, kde hlediště tvořilo čekárnu, a jeviště byla ordinace psychiatra - psychoanalytika. Hlavními hrdiny byli emočně labilní pacient Čubr a vychytralý psychoanalytik. Čubr trpěl všemi základními neduhy moderního člověka: trpěl ztrátou základních jistot, nízkým sebevědomím a neschopností vyrovnat se s nároky společnosti na každého jedince, pocitem osamění a nenaplněnou touhou po opravdovém citu. Základní léčba Čubrově psychické lability spočívala v tom, že si s psychiatrem přehrával různé situace ze svého života i života společnosti, které pak spolu hodnotili.

Toto skoro tříhodinové představení bylo opravdu plné legrace a improvizace. Asi v polovině představení začalo pršet, ale jen chvíli... Co teď? Ochotníci se nezalekli a pozvali si přítomné přímo na jeviště i s lavičkami. Takže se z pódia stalo jeviště, ale i hlediště. Návštěvníci si představení velmi užili a nečekaný deštík jim vůbec nevadil. Po skončení všichni odcházeli s dobrou a pozitivní náladou i s nečekanými a nepředvídatelnými zážitky.

Další ochotnická divadla a ochotnický festival se chystá na jaro 2024 v kulturním domě ve Velké Bíteši. Těšte se již nyní.... Určitě to bude opět stát za to.

Sylvie Kotačková, Informační centrum a Klub kultury

FOLKLORNÍ PŘEHLÍDKA MLADÉ BÍTEŠSKO

V prosluněnou červnovou neděli 18. 6. 2023 odpoledne ožilo náměstí ve Velké Bíteši množstvím dětí, hudebníků a zpěváků. Každoroční přehlídka činnosti dětských a mládežnických skupin fungujících ve městě a sousedním Vlkově po celý školní rok nám v jeho závěru předvedla výsledky svojí práce. Děti oblečené v krásných podhoráckých krojích již vyhlížejí prázdniny a léto.

Po úvodním slovu a přivítání diváků ze stran moderátorek se nám představila mládež Bítešanu. Za zpěvu podhoráckých písní zatančila Břežnická kola. Dále přišly na řadu děti

Vystoupení Bítešánku. | Foto: Otto Valeš

z obou mateřských škol. Mateřská škola Masarykovo náměstí a její soubor dětí Sluníčko pod vedením Lenky Klimešové a Milady Tesařové divákům předvedl pásmo Až zahrají muziky bude tanec veliký. Bítešánek z Mateřské školy U stadionu, při zvuku harmoniky paní Nadi Burianové a spolu s Gabrielou Pěšpoky zatančily v pásmu U rybníka. Nejmenších dětí Bítešanu Maláčci vedená Šárkou Prokešovou,

vystoupila s Jarním pásmem, v jehož úvodu zazpívala Anička Prokešová. Navštívily nás také děti ze sousedního Vlkova. Soubor Vlkováček, který vede paní Markéta Michalová, představil Práci doma i na zahradě. Bítešan Přípravka pod vedením Dany Jirglové přivítala léto pásmem Svatojan, kde děti zpěvem a tancem předvedly letnicové obyčeje, vítí věnečků a jejich házení do potoka. Skákání přes oheň

Vystoupení Slunička. | Foto: Otto Valeš

a sběr bylin při zpěvu podhoráckých písní, ale i písní z jiných regionů. Skupinu Zpěváků vede Irena Valachová, v jejich sólovém podání zazněly lidové písně v několika samostatných vstupech. Poprvé také vystoupili Mladí muzikanti s hrou na klarinety, za doprovodu harmoniky Jaroslava Coufala, kteří zahráli ke zpěvu tři známé národní písničky. Poté přišla na řadu dětská skupina Bítešanu pod vedením Elišky Hradilové. Předvedla pásmo Vynášení moreny s hudebním doprovodem kláves Anny Jirglové. Mládež Bítešan vedená Silvou Smutnou a Věrou Pospíšilovou si připravila dva krátké taneční vstupy, první nazvaný Řezník a druhý Stárci, stárci, zaměřený na tradiční hody. Vystoupení mládeže a přípravky Bítešanu doprovázel dívčí pěvecký sbor a muzika souboru, která se letos představila v širším instrumentálním složení: Jaroslav Coufal (akordeon), Irena Valachová (violoncello), Alice Valešová (housle), Aneta Rosendorfová (housle) a host Otto Hasoň (housle). Folklovní přehlídku zakončilo hudební pásmo Bítešanu, které na Zelený čtvrtek tohoto roku vysílal Český rozhlas Brno v přímém přenosu z nedalekého Níhova, kdy v pořadu Apetýt dívky zazpívaly několik písní doprovázených muzikou Bítešanu.

Bítešské náměstí se nejen roztančilo, ale také rozeznělo hudbou a zpěvem. Jsme moc rádi, že je ve městě tolik dětí, které hudba a pohyb baví. Také obětavých lidí, kteří se jim věnují a již od nejmenších předškoláků probouzí lásku k hudbě, tanci a lidovým tradicím. Děkujeme moc organizátorům IcaKK za skvělou přípravu celé akce, panu Aloisi Špačkovi za pečlivou přípravu ozvučení, paní Silvě Smutné za umělecké vedení celého programu a divákům za podporu potleskem, při snaze účinkujících potěšit jejich ucho, oko a srdce.

Dana Jirglová

KUDY Z NUDY V BÍTEŠI

Vážení čtenáři Zpravodaje, máme za sebou poměrně nabitý červnový at' už kulturní, tak i sportovní program a čeká nás prázdninové období. Samozřejmě vás nenecháme v době dovolených úplně odpočívat a rád vám představím program na prázdniny a na zářijové Tradiční bítešské hody 2023.

U kulturního domu proběhne od 23. do 26. července již tradiční filmové léto s Kinematografem bratří Čadíků. Tentokrát musím konstatovat, že všechny filmy budou konečně podle mého názoru velmi kvalitní. V neděli 23. 7. od 21.30 h. budou moci děti i s rodiči zhlédnout pohádku o královském potomku, který byl i přes svůj dospělý věk závislý stále na mamince „**Princ mamánek**“ režiséra Jana Budaře. O den později pro vás bude připravena komedie plná rodinných a partnerských zmatků režiséra Petra Nikolajeva „**Střídavka**“. Na úterní večer se opět můžete pobavit, a to s dobrodružnou komedií „**Bud' chlap**“, kde se Pavel (Jakub Prachař) snaží stát chlapem, tak aby získal srdce Terezy (Tereza Ramba). Poslední promítací den, kterým bude středa, může každý z návštěvníků zhlédnout komedii „**Přání k narozeninám**“ režisérky Marty Ferencové. Každoročním přáním matky Liby (Evy Holubové) je setkat se s celou rodinou. Ale její syn Petr má jiné plány a zkouší předstírat nemoc. Vše se zvrtává a následně komplikuje.... Doufejme, že vyjde počasí a určité s opět výběrem dobrovolného vstupného podpoříme dobročinné účely.

Poslední víkend v srpnu bude v sobotu od 11.00 h. věnován gastro akci již pátým ročníkem **Bítešského gulášfestu**. Sedm týmů bude svým kuchařským kumštem bojovat o přízeň publika a i odborná porota si řekne své. Celou akci bude program provázet rozhlasový a televizní moderátor Karel Hegner, který představí jistě i malý country festival s kapelami Weget, Starý fóry a hlavním tahákem jistě bude František Nedvěd se svou skupinou První podání. Připraveny budou i doprovodné soutěže a tombola.

Na závěr bych se krátce zastavil u bohatého hodového programu. Ten proběhne od 6. do 9. září na Masarykově náměstí. Páteční večer odstartuje od 17.30 moderátor Marek Grande z Hitrádia Vysočina s domácím interpretem Vlastou Zahrádkou a jeho kapelou Zahrada. Následovat bude koncertní vystoupení Leony Machálkové a poté na pódiu doplněné velkou ledkovou obrazovkou přivítají návštěvníci populární moravskou rockovou skupinu Argema. Páteční program, který bude protkáán soutěžemi a vyhlášením fotografického klání s názvem Spolu, uzavře rockové seskupení Kiss Revival. Sobotní odpoledne bude věnováno již tradičnímu festivalu „Setkání na Podhorácku“. Koncertní večer začínající v 19.00 hodin odstartuje moderní cimbálka s názvem Hell Band. Následovat bude koncert šestinásobné slovenské slavičky Zuzany Smatanové a jejího Bandu. Své CD následně pokřtí při koncertním vystoupení skupina Highland s domácím frontmenem Edou Rovenským a večer vystoupení uzavře melodickým keltsky laděným rockem České srdce. Po oba dny bude souběžně probíhat v kulturním domě hodová After párty. Nedělní program bude již tradičně v režii krojované chasy, rychtářského páru a konšelů. Návštěvníci si mohou od 9.30 h. poslechnout pod májí dechovou hudbu Horanka. Po obědě bude připraven host na křest Hvězdy do Chodníku slávy před Hotelem U Raušů. Od patnácti hodin proběhne tradiční hodový program na pódiu pod májí. Středeční hodové dozvuky uzavře chasa s kapelou Sprint. Kompletní i doprovodný program vám představíme v následujícím Zpravodaji.

Závěrem bych rád popřál všem čtenářům krásné a pohodové letní dny a spoustu dovo-lenkových zážitků.

Josef Jelínek

POZVÁNKA DO MĚSTSKÉ KNIHOVNY

Čtvrtek 27. červenec, 24. srpna 9.00 – 11.00 hodin

Rozvoz knih

I o prázdninách se s vámi rády potkáme prostřednictvím rozvozu knih. Pro objednání služby volejte 566 789 350 nebo nám napište email na info@knihovnabites.cz. Nezapomeňte uvést kompletní informace – adresu doručení, název knihy a autora. Případně oblíbený žánr a my vám rády poradíme.

Prázdninový provoz v knihovně 3. 7. – 31. 8. 2023

Vážení čtenáři, o prázdninách máme z provozních důvodů změněnou výpůjční dobu.

Ve výše uvedeném termínu bude výpůjční doba stanovena takto:

Po	12.00 – 16.00 hodin
Út	zavřeno
St	8.00 – 12.00, 13.00 – 16.00 hodin
Čt	zavřeno
Pá	8.00 – 12.00, 13.00 – 16.00 hodin

Říjen až prosinec 2023

Virtuální univerzita třetího věku

Začátkem října naše knihovna ve spolupráci s Českou zemědělskou univerzitou v Praze spouští projekt virtuální univerzity. Rády bychom potenciální účastníky kurzu seznámily s dostatečným předstihem se základními informacemi o studiu. Budeme rádi, když nám zájemci dají (nezávaznou) informaci o účasti na studiu kdykoli během prázdnin, nejpozději koncem září. Závazná přihláška se vyplňuje až 5. října na první hodině.

Obecné informace

Vzdělávání seniorů probíhá na všech univerzitách, které jsou ale vázány na velká města. Tím je pro některé zájemce komplikované se k tomuto typu vzdělávání dostat. Virtuální univerzita je dlouhodobá společenská aktivita, jejíž cílem je zpřístupňovat vysokoškolské vzdělávání (označované jako Univerzita třetího věku) všem seniorům v místě bydliště. Upozorním jen, že je určeno pro všechny, ať dosáhli jakéhokoli stupně vzdělání.

Tato forma vzdělávání přináší pro posluchače získávání nových poznatků na špičkové úrovni, kde si mohou zájemci v kolektivu rozšiřovat svoje teoretické vědomosti, ale kde je zároveň také prostor pro sdílení denních praktických zkušeností, diskuzi a neformální rozhovory.

Jde o aktivní podílení se na společenském životě, udržuje psychickou kondici a činnorodý způsob života. Poskytuje neformální, všeobecné zájmové vzdělávání. Dává pocit seberealizace a doplňuje znalosti, které dříve z nějakého důvodu nebylo možné získat.

Blíží informace Podzimní semestr 2023

Název kurzu: Genealogie. Hledáme své předky

Kurz posluchače seznámí se základními pojmy z oblasti genealogie (rodopisu) a poskytne jim informace o tom, jak začít pátrat po svých předcích.

Termíny přednášek: čtvrtek 9.00 – 11.00 hodin v čítárně městské knihovny

5. 10., 19. 10., 2. 11., 16. 11., 30. 11., 14. 12.

Maximální počet účastníků: 15

Zápis do kurzu: bude probíhat po zhlédnutí první přednášky 5. 10., kdy se posluchači mohou rozhodnout, zda se výuky tento semestr účastní. Účastník vyplní přihlášku a zároveň uhradí poplatek za celý semestr: 400 Kč

Podmínky přijetí do kurzu: Osoby se statutem důchodce, invalidní důchodce bez rozdílu věku

Průběh přednášky: Účastníci kolektivně sledují videopřednášku, kterou vytvořili vysokoškolské učitelé a nejvýraznější odborníci na dané téma. Poté proběhne společná diskuze a společně také vyplníme test, který ještě jednou můžete vyplnit doma.

Každý účastník dostane svoje přihlašovací údaje, pod kterými se může doma přihlásit ke kurzu, kde může znovu přednášku zhlédnout a také vyplnit test. Na konci semestru se vyplňuje závěrečný test. Výukové materiály ke studiu obdržíte v knihovně.

Ráda bych zdůraznila, že splnění podmínek studia není závazné, můžete studovat i bez testů, pouze tím přicházíte o možnost ukončit semestr Pamětním listem univerzity a účastnit se závěrečného absolutoria v Praze na České zemědělské univerzitě (které se koná po úspěšném absolvování 6 kurzů).

Podmínky pro úspěšné absolvování semestru:

- Účast na společných přednáškách (možné jsou 2 absence z 6 přednášek)
- Minimálně jednou úspěšně vypracovaný test
- Z každé přednášky (5 bodů z 10), počet opakování neomezený
- Celkový závěrečný test (12 b. z 24 b.), 5 možných opakování

Ukončení semestru:

Koncem ledna předání Pamětních listin České zemědělské univerzity v Praze těm studentům, kteří splnili podmínky studia.

Rozšířené informace naleznete na: www.esenior.cz a samozřejmě v knihovně.

Nahlášení předem není nutné, ale budeme rádi, pokud nám dáte vědět, že se chystáte přijít. Maximální počet účastníků je daný.

Kontakt: info@knihovnabites.cz, 566 789 350, 606 063 666

Kurz bude jistě velmi zajímavý a případných nesnází se prosím nebojte, v knihovně vás rády ve studiu podpoříme a pomůžeme se vším, co se výuky bude týkat.

Kateřina Bartošková, Monika Ulmanová

KNIŽNÍ NOVINKY NA LÉTO

Milí čtenáři,

nikoho z nás už nepřekvapí, že v bítešské knihovně opět přibyla řada nových knížeček.

Jednou z nich je **Doktor Jesenius** od **JAROSLAVY ČERNÉ**. Spolu s hlavní postavou se čtenář přenesne na císařský dvůr do Prahy, kde Rudolf II. povolil Janu Jesseniovu ukázkou veřejné pitvy a přijal ho do svých služeb jako svého osobního lékaře... Jak to u významných osobností často bývá, v rodinném životě Jana a Marie Jesseniových už tolik úspěchu, radosti a štěstí není.

Do časů minulých vás může zavést také **JANA PAŽOUTOVÁ** se svou knihou **Dvojí ortel**. Přesuneme se do 50. let 17. století. Vojtěch Kamarýt, kdysi zámožný měšťan a úspěšný obchodník, ztratil před čtyřmi roky celou rodinu, majetek i čest. A náhle potkává ženu navlas podobnou své zemřelé manželce! Co když se tehdy odehrálo vše jinak, než si dosud myslel? Aby odhalil pravdu, musí se vrátit na místo, kam už se opravdu nikdy vrátet nechťl...

Skutečné události inspirovaly vyprávění o osudech komplikované mladé ženy jménem Frances Mackenziová. Spisovatelka **JOJO MOYESOVÁ** nám ji představí ve své knize **Loď plná nevěst**. Píše se rok 1946, skončila tedy druhá světová válka a mladé ženy po celém světě začínají plnit sliby, které daly mužům, za něž se provdaly za války. Čtyři ženy se v Sydney připojí k dalším válečným nevěstám, aby se ne zrovna obvyklým způsobem – na letadlové lodi Victoria – dopravily do Anglie. Victoria nepřeváží jen zbraně a letadla, ale i tisíce námořních důstojníků. Životy cestujících se začnou podivuhodně proplétat. Konkrétně Frances Mackenziové, která utíká před minulostí, tato plavba navždy změní život.

A co takhle místo plavby lodí vyrazit se **ZDEŇKEM BĚLONOŽNÍKEM** na kola? Pavel a Mírek, hrdinové z knihy **Cyklo P**, jsou čerství vysokoškoláci z okresního města v severních Čechách. Většinu volného času tráví na kolech v příhraničních horách. Shodou několika náhod začne jeden z nich při trénincích vozit do Německa pervitin. Pro Pavla se z pašování perníku nestane jen výnosný byznys. Není schopen včas přestat, na jeho aktivity však bohužel doplácet jiní, třeba jeho otec, bývalý cyklistický reprezentant.

S pervitinem jsme sice skoncovali, přesto ale zamíříme do věznice. **MICHAEL ROBO-THAM** tam totiž nechal zavřít svého **Štvance**. Audie Palmer strávil deset let v texaské věznici za účast na ozbrojené loupeži. Zemřeli tehdy čtyři lidé a zmizelo sedm milionů dolarů. Během let strávených za mřížemi byl Palmer opakovaně fyzicky napadán, vyhrožovali mu vězňové i dozorcí. Nutně totiž potřebovali vědět, kam zmizely ty prachy! A den před propuštěním na svobodu Audie náhle z věznice zmizí. Hledají ho samozřejmě všichni: policie, FBI, gangsteři... On ale kupodivu neprchá proto, aby si zachránil svou vlastní kůži. Musí zachránit život někoho jiného.

Koho zajímají nevyřešené trestné činy, ten možná uvítá **Pouštní hvězdu**. Americký spisovatel **MICHAEL CONNELLY** dává prostřednictvím vypravěče životní šanci ženě jménem Renée Ballardová. Ta by ráda obnovila oddělení nevyřešených případů LAPD, aby se rodiny těch, na které se zapomnělo, konečně dočkaly spravedlnosti. Nejprve musí objasnit

nevřešenou vraždu sestry městského radního, který nad oddělením drží ochrannou ruku. Z vyšetřovatelů, které by Ballardová pro oddělení určitě chtěla získat, je volbou číslo jedna detektiv Harry Bosch. Je to živoucí legenda, bohužel ale sleduje i své vlastní zájmy, a sice vyřešení zločinu, který mu léta nedává spát. Vrah stále uniká, a tak Bosch neodvratně spěje k rozhodnutí, k němuž se nikdy uchýlit nechtěl...

A teď pro změnu trochu romantiky. Tu nám může poskytnout třeba americká autorka **SUZANNE ENOCH** ve své knize **Dědic na obzoru**. Emmeline Herveyová hodlá udělat cokoli, aby si udržela milovaný domov, a tak se mj. urychleně provdává za kamaráda Williama Pershinga. K udržení domova je však nutný ještě dědic, což je docela problém. Když po osmi letech chce Emmelinin dědeček vidět dvě děti, které si Emmeline vymyslela, situace se poněkud komplikuje...

Kdo si raději přečte nějakou tu autobiografii, může sáhnout třeba po publikaci **Ztráty a nálezy**. **ALEŠ BRICHTA** v ní vzpomíná na dobré i horší úseky ze života matalového a rockového zpěváka, ale i na život mimo pódium. Na vzniku knihy se podíleli také Eva Houšková a Michal Vondrák.

JESSIE INCHAUPÉ, ve virtuálním světě známá jako Glucose Godesse, je francouzská biochemička a autorka textů a publikací o cukru v krvi v souvislosti s optimálním zdravím. Chcete-li se dozvědět, jak krevní cukr ovlivňuje kvalitu lidského života, přečtěte si bestseller **Pravda o cukru**. Autorka v něm předkládá deset triků vedoucích k vyrovnaní hladiny glukózy v krvi, aniž by člověk musel držet dietu či vyřadit z jídelníčku své oblíbené potraviny. Výsledkem dodržování zmíněných zásad prý bude lepší spánek, dobrá nálada, více energie, zpomalení stárnutí organismu aj. Autorka vychází jak z ověřených vědeckých poznatků, tak ze svého vlastního výzkumu.

V knihovně přibyla také publikace pro děti a mládež přeložená z indické literatury: **SOMAN CHAINANI** je autorem knihy **Netvoři a krásky**. Údajně se mylí ten, kdo si myslí, že zná takové ty klasické příběhy. Podle vypravěče je totiž všechno úplně jinak. Autor sepsal dvanáct nebezpečných příběhů plných záhad, magie a vzpurných srdcí. Princ dojde k překvapivému prozření, kráska bude bojovat jako zvíře, chlapec se nehodlá stát kořistí... Soman Chainani přenáší staré příběhy do současnosti, aby vytvořil nový, originální svět.

A jestlipak někdo ví, co bude následovat, když se malé myšce splní její přání a z nebe spadne kousek voňavého měsíce? Co se asi tak stane, když si myška ukousne z měsíce? Může mít takový měsíc ještě někdy kulatý tvar? To vám i vašim dětem velmi barvitě vyličí **PETR HORÁČEK**. Stačí otevřít knížku **Jak myška snědla měsíc**.

Z dalších knih od **PETRA HORÁČKA** si v knihovně můžete půjčit také **Nejkrásnější místo na světě**. Hlavním hrdinou je králík, jemuž nedají spát otázky na podobu nejkrásnějšího místa na světě. Je tím místem rozkvetlá louka s potůčkem uprostřed lesa? Králík se vydá do světa, aby to nejkrásnější místo našel. Knížka však není jen o dobrodružství, vyzdvihuje i význam a kouzlo domova, ale hlavně přátelství.

Ať v průběhu letošního léta zažijete jakákoli dobrodružství, přeji vám šťastný návrat do vašich domovů. Užívejte si rodiny i přátel. Příležitosti k setkávání bude přes léto v Bíteši a okolí opět hodně. A kdybyste nestihli všechno, hody se blíží...

Za tipy na zajímavé nové knihy z místní městské knihovny opět děkuji Monice Ulmanové. Podrobnější informace o jednotlivých publikacích jsem čerpala z databazeknih.cz.

Šárka Dohnalová

SOUTĚŽ PRO ČTENÁŘE ZPRAVODAJE

Znáte své okolí?

Je tu další **hádanka** z okolí Velké Bíteše. Napište nám na e-mailovou adresu program@bitessko.com nebo na **tel. č. 607 007 620** správnou odpověď na otázku, kde se místo zobrazené na fotografii nachází. **Uzávěrka odpovědí je 15. 8.** Vylosujeme a odměníme dva z vás se správnou odpovědí. Tu všem čtenářům prozradíme v následujícím čísle Zpravodaje města Velké Bíteše.

Otázka pro tento měsíc:

Kde se nachází dětské hřiště zobrazené na fotografii?

Kde se nachází dětské hřiště zobrazené na fotografii?

Foto: Silvie Kotačková

V červnovém Zpravodaji byla uveřejněna fotografie nové trampolíny u workoutového hřiště na ul. Družstevní.

Členové redakce Zpravodaje dne 19. června vylosovali ze správných odpovědí dva výherce. Těmi se stali: **Hana Voborná a František Škarpíšek.**

Výhercům, kterým byla předána malá pozornost, gratulujeme.

Redakce

HISTORIE

HISTORIE VELKOBÍTEŠSKÝCH DOMŮ

Seriál o domech a jejich majitelích na náměstí, v ulicích i na předměstích Velké Bíteše zabývající se dobou před polovinou 20. století. Nyní ulice LÁNICE, čp. 61:

V roce 1594 držel dům **Tomek Marek**. Gruntovní kniha jej zmiňuje k roku 1599, kdy s Pavlem Zerzavým „vyzdvihli list hlavní z rathauzu svědčící na bezděkovský dvůr“. Tyto „listy hlavní na bezděkovský dvůr i co bylo jakých listů“ si v roce 1621 vzali Pavel Vo-

Dům čp. 61 včetně vyčleněného čp. 565 v současnosti. | Foto: autor

maska s Vítem Pekařem. Mezitím roku 1603 byl připsán dům již po Markovi s rolemi, loukami „i s tou rolí v Zástavách i zahradou, kteráž v Furtě leží“ v ceně 380 zlatých **Petru Petrčkovi**. Ten se oženil zřejmě s pozůstalou vdovou Lidmilou, které náleželo na domě 76 zlatých. Stejnou částku měl Petrčka vyplatit po vejruncích osmi zlatých pozůstalým Markovým sirotkům Tobiašovi, Evě, Petrovi a Anně. Roku 1612 došlo mezi Petrčkou a rychtářem Jakubem Pilným „porovnání o vejtah za mostem lánickým u stodoly“. Tuto stodolu se dvěma párníky Pilný dříve koupil od Tomka Marka za 32 zlatých. Pilný přidal Petrčkovi čtyři zlaté, aby „vejtah svobodnej měl na ouvarec, kterejž při ní jest, jakž sádové zasazený mezi nimi sou“. Petrčka během svého působení odprodával pozemky za celkovou částku nejméně 52 zlatých. Počátkem třicetileté války, roku 1622, zdědil dům po Petru Petrčkovi v ceně 300 zlatých moravských jeho zeť **Mikuláš** z Rašova, kterému tu vzápětí říkali příjmím rovněž **Petrčka**. Tomu bylo „k tomu připrodáno dví koni se šlehami, brána jedna, plough, krajadlo, kolečka vorná, roli, ouvary co k němu přináležejí všecky, krávu jednu a od tý krávy má dvěma švagrovejm jalovice odsaditi“. Roční splátky „vejrunky“ měl stanoveny na pět zlatých.

Později roku 1668 městský úřad prodal na místě vdovy po **Vavřinci Chytkovi** Doroty Petrčkové dům v ceně 304 zlatých moravských a k tomu připrodal „jednu klisnu, vůz, náčiní vorní všelijaké, žita sutýho 3 míry, pšenice 1 míru, 1 sousek, žita ozimního spolu na pole setýho i pšenice až do sklizení“. Kupující **Tomáš Hatlák** nemusel nic zavdat, vejrunky měl stanoveny na čtyři zlaté a dále se zavázal vdově „každoročně do svých rolí na podzim žita 1 ½ míry, na jař hrachu ½ čtvrti, ječmena 1 čtvrt, ova 1 míru přiseti“. Hatlák tu ale dlouho nevydržel. Dle lánského rejstříku roku 1674 držela dům s 29 měřicemi rolí opět Dorota Petrčková. Následujícího roku 1675 městský úřad na vrchnostenské poručení prodal dům „po Tomášovi Hatlákovi, zběhnouc on pryč odsud,“ za stejných podmínek jako předešle. Nový držitel domu **Jan Sobotka** se zavázal k tomu, aby sousedovi z čp. 60

natrvalo „toho přál, z jeho studně vody brátí a užívatí“. Městský úřad tehdy v říjnu 1675 zaznamenal „pozůstalost po Tomášovi Hatlákovi, který odsud z živnosti s manželkou a dětmi pryč odešel“. Sestávala se ze zemědělského hospodářství s třemi koňmi a chromým hříbětem i jednou „sviní“, s uskladněným žitem, ječmenem, ovsem, hrachem a na poli nesklizeným zelím. Při tomto hospodářství si Hatlákovi sami pekli chléb a zpracovávali len a konopí na přízi. Překvapením bylo, že se Hatlák v Bíteši brzy objevil, načež mu začátkem února 1676 městský úřad vydal alespoň jednoho koně s chomoutem a postranky, jednu kosu a srp, okovaný cep, přeslici s cívkami, předeno, čtyři svazky lnu a stejně tolik konopí.

Jan Sobotka roku 1693 „z své veliké nemožnosti na zraku jeho, s vůlí manželky své prodal krunt Petrčkovský, na kterýmž některý rok hospodářem zůstával“. **Vítu Suchomelovi** bylo sleveno z 304 na 254 zlatých moravských „jsouce krunt velmi hrubě zruinovaný, aby takový tím lépe spravovati mohl“. Stalo se tak bez závdavku, s ročními splátkami (vejrunky) stanovenými na tři zlaté a „k témuž se připrodává 1 koně a vůz se 3 kolmi okovaný, bránu s hřebíky, plech“. Roku 1712 zakoupil dům po Suchomelovi za totožných podmínek včetně připrodání týchž věcí **Václav Vrabec**. Po něm roku 1736 zdědil dům **Ignác Vrabec**.

„Počestný magistrát“ prodal v lednu 1743 „k volnému užívání“ dům v ceně 254 zlatých moravských bez závdavku **Josefu Šoukalovi**, který jej pořídil pro svého teprve ročního „synáčka“ Dominika. Šoukal se prokázal písemným povolením od budišovského hejmana, týkající se zřejmě změny jeho vrchnosti, a zavázal se obci vyplácet ročně po čtyřech zlatých rýnských „zasedělé královské povinnosti“ z domu ve výši 29 zlatých rýnských 5 krejcarů a další vejrunky po jednom zlatém. Josef Šoukal se tu ale neusadil, v červnu téhož roku 1743 zakoupil dům čp. 90 na náměstí. Zároveň prodal dům „Petrčkovský od starodávna tak jmenovaný“ za stejných podmínek **Matěji Navrátilovi**. Dle tereziánského

V současnosti zaniklé budovy čp. 61 a 62 okolo roku 1960, při pohledu z náměstí. | Foto: Městské muzeum ve Velké Bíteši

katastru měl roku 1749 rolník Matěj Navrátil osm kusů rolí (30,5 měřic lepší a 8 měřic 2 achtele horší bonity) a zahradu u domu (2 achtele). Matěj pak roku 1780 postoupil dům svému synovi **Kašparu Navrátilovi**. Ten jej roku 1811 postoupil i se sedmnácti jitry rolí v devíti tratích, loukami a zahradou, „*jakož i taky pár koní, vůz a vorní nádobí proti výplatě*“ 1268 zlatých vícero věřitelům, svému synovi též rolníku **Šimonu Navrátilovi**. Tehdy již byli Šimonovi sourozenci Rosalie a František vyplaceni.

Šimon Navrátil zemřel roku 1828 a vdova Anna dva roky nato. Načež roku 1832 **Jan Jelínek** prodal dům za 800 zlatých obchodníku **Janu Vydrovi**. Z nedávného pátrání Anny Bruner Redd po svých předcích vyplynulo, že rodák z mlynářské rodiny z Jevišovic u Znojma Jan Vydra se roku 1833 oženil s bítešskou Marií, dcerou ševce Jiříka Fialy (Pod Hradbami 167). Roku 1871 byl dům připsán Vydrovu zeti obchodníku s postroji z Pánova a dceři, novomanželům **Antonínu a Františce Velebovým**. Tito prodali dům o čtyři roky později a z Bíteše se odstěhovali.

Roku 1875, 5. srpna, podepsali kupní smlouvu na dům v ceně 2800 zlatých švec **František a Marie Rosendorfovi**, kteří předtím bydleli v nájmu v sousedním domě čp. 62 (1869). Zde vyrůstal jejich syn Karel Rosendorf (1868–1940), který byl jakožto právník, sokol a dlouholetý starosta Velkého Meziříčí význačnou regionální osobností. Roku 1904 byl dům postoupen obchodníku s kůžemi **Janu Rosendorfovi**. Následně roku 1940 byl dům postoupen dále **Janu a Marii Rosendorfovým**. Počátkem osmdesátých let 20. století došlo k demolici stávajících domů čp. 61 a 62. Důvodem zřejmě byly komplikace plynoucí z úzkého prostoru pro komunikaci, což bylo historicky dáno pevnostním charakterem města, totiž přístupovým mostem přes hradební příkop k městské bráně. Uvnitř domovních parcel byly vystavěny domy nové. Dům čp. 61 byl nově rozdělen na domy dva, jeden se stávajícím číslem popisným, druhý s novým čp. 565.

Prameny: Státní okresní archiv Žďár n. S., Archiv města Velká Bíteš, kn. č. 11787, fol. 4, 62, 113, 115, 162, 200, 229; kn. č. 11788, fol. 60, 225; kn. č. 11789, fol. 136; kn. č. 11794, fol. 38; kn. č. 11893, fol. 199–200. Katastrální úřad pro Vysočinu, Katastrální pracoviště Žďár n. S., pozemková kniha Velká Bíteš Lánice, č. kn. vl. 39. Matriky farnosti Velká Bíteš (www.mza.cz/actapublica/matrika). Sčítací operáty 1869 (www.mza.cz/scitacioperaty). Redakce – Anna REDD, Návštěva ze zámoří hledala rodinné kořeny, Zpravodaj města Velké Bíteše, listopad 2021, s. 52–54. Za doplňující informace děkuji Mgr. Šárce Dohnalové.

Jan Zduba

HISTORICKÉ TRATĚ VELKÉ BÍTEŠE

Seriál o historickém katastrálním území Velké Bíteše, jehož hlavními prameny jsou josefinský katastr z let 1785–1789 a městské pozemkové knihy. Nyní U KAMENNÝHO KŘÍŽE.

Dvanáctá trať předměstí Lánice josefinského katastru s názvem „U kamenného kříže“ byla vymezena ze tří stran pojezdou cestou („FuhrWeeg“), na čtvrté straně hraničila

s poli náměstského panství. Zahrmovala třicet položek, pod kterými bylo uvedeno na 28 rolí. U dvou z nich asi při okrajích se nacházely pastviny, totiž u č. 12 (27x14 sáhů / 51x27 metrů) **(1)** a č. 17 (18x5 a 8x6 sáhů / 34x9 a 15x11 metrů) **(2)**. Součástí další role č. 13 byla louka (68x8 a 13x13 sáhů / 129x15 a 25x25 metrů) **(3)**. Položku č. 29 představovalo erodované písčné místo táhnoucí se podél celé trati („SandigtenFleck pur WasserSpulle“), nejspíše se jednalo o úvozy bítýšské cesty. Položkou č. 30 byla docházející cesta („HollerWeeg“), která hraničila tuto trať s polem náměstského panství **(9)**. Obecní pole zvané „U Krevlic“ č. 23 mělo rozlohu 235x23 sáhů (446x44 metrů) **(4)**. Městský úřad je v roce 1790 prodal v dražbě zdejšímu poštmistrovi Josefu Svobodovi. Role s pastvinou č. 12 se nacházela „u Markytanského žlíbka“ **(1)**. Název odkazoval nejspíše na sousední roli s loukou č. 13 **(3)**, příslušnou k domu na náměstí čp. 85. Tento dům byl v 17. století nazýván „Markytanovským“ (1666, 1681). Zmíněný žlíbek je dosud patrný v zamokřeném neobdělávaném ostrůvku uvnitř rolí. Role č. 15 byla umístěná „Na Polouděli“ **(5)**. Její malá šířka (278x6 sáhů / 527x11 metrů) skutečně může odkazovat na rozpolcení dřívější parcely. Následující role č. 16 byla uvozena upřesněním „Nad bítýšskou cestou“ (přesněji „nad bytiskou cestou“) **(6)**.

Městské pozemkové knihy 17. a 18. století dokládají název trati „U kamenného kříže“ teprve od roku 1788, čili až po zavedení josefinského katastru. V letech 1788–1795 v této trati proběhlo na jedenáct převodů rolí, při nichž ve dvou případech došlo k rozpolcení rolí. To znamená, že role v této trati mohly být děleny, čili byly polodílné (jinak Polouděli). Název trati byl pravděpodobně odvozen od vysokého kamenného kříže, který dosud stojí při bítýšské silnici na konci Lánic a zároveň ve špičce předmětné trati. Při pohledu z Lánic trať skutečně leží za tímto křížem. Datován je, dle vlastivědy moravské z roku 1900 (s. 70), do roku 1777. V mapě stabilního katastru z roku 1825 je zakreslen na okraji role, která v josefinském katastru měla číslo 5 **(7)**. Její držitel Jan Gionima [Jonima] byl malířem a synem italského malíře a spolupracovníka architekta Jana Blažeje Santini-Aichela Šimona Gionimy (působícího v českých zemích v letech 1705–1725). Roku 1759 se stal zakoupením domu (náměstí 135) bítešským měšťanem a byl zde veřejně činný. V letech 1763–1782 zasedal téměř nepřetržitě v městské radě, primátorem města byl v letech 1766–1767, 1771–1774 a 1779–1782. V roce 1781 založil při farním kostele fundaci na mše ve výši 50 zlatých, stejnou částku přidal prostřednictvím své závěti roku

Trať „U kamenného kříže“ dle josefinského katastru z 18. století. Do mapy stabilního katastru z roku 1825 zakreslil autor.

Výmezení josefínské tratě „U kamenného kříže“ na satelitním snímku z roku 2021. Do snímku www.mapy.cz zakreslil autor.

Mramorový křížek na žulovém sloupu. Kamenný kříž zde stojí téměř čtvrt tisíce let. | Foto: autor

1794 (více Zpravodaj 06/2014). V těchto souvislostech se jeví pravděpodobně, že předmětný kříž s dolní válcovitou částí patrně z mrákotínské žuly byl zřízen prostřednictvím nebo v součinnosti s Janem Gionimou.

Z geologického hlediska zhodnotil předmětný kříž pro účely tohoto článku RNDr. Josef Hájek, CSc. Popsal jej takto: „Kříž je složený ze dvou částí, materiálově i opracováním rozdílných. Dolní válcovitá, štíhlá a vysoká je ze žuly středně zrnité s tmavou slídou-biotitem, s drsným nahrubo opracovaným povrchem. Křížek v horní části byl zhotoven z drobně zrnitého bílého krystalického vápence-mramoru, základ kříže a ramena jsou členitě profilovaná, vše vyleštěno do vysokého lesku (pravděpodobně novější kamenická práce).“

Před zavedením názvu „U kamenného kříže“ neměla trať jednoznačné pojmenování. Mohlo se sem vztahovat umístění role „od bytešské cesty až do cesty vlkovské“ (1612). Označení „za Lánicí“ nebo „za Lánicemi“ se možná mohlo uplatnit i v předmětné trati, ale z pozemkových knih to přesvědčivě nevyplývá. Naopak jednoznačně vyznívá pro zadní část trati určení rolí „na nivě u Krevlic“ (1783–1788, č. 25–27) **(8)**, s menší přesvědčivostí kratší název „u Krevlic“ (1725–1733). Zmínka, že role leží na nivě, odkazuje nejspíše na umístění rolí na rovině.

Jak si před desetiletím povšiml Dušan Cendelín, severní část hranice této trati byla ve třetím vojenském mapování (1869–1885) zakreslena jako hluboký úvoz **(9)**. Tento úvoz v současnosti není patrný, nejspíše byl zavezen. Uvedené zjištění spolu s existencí katastrální hranice se stalo jedním z důkazů, že při vzniku Velké Bíteše vedla cesta k zemské hranici u Žďáru nad Sázavou po dnešní ulici Vlkovská a po návrší nad rybníkem Skříňka přecházela k současné žďárské silnici. V důsledku stavebního rozvoje města zejména v její lánické části ve 13. nebo 14. století převládala stávající trasa. Tato původně byla

ve stoupání z Lánic méně schůdná, což je patrné v mapě stabilního katastru (1825) z místy značně se rozšiřující cesty, a také z výše uvedené položky č. 29 josefinského katastru představující podél celé trati písečné místo narušené vodní erozí.

Jan Zduba

SPORT

TURNAJ ŽACTVA K MEZINÁRODNÍMU DNI DĚTÍ VE STOLNÍM TENISE

Společné foto. | Foto: Archiv TJ Spartak

Ve středu 31. května 2023 se konal 11. ročník turnaje pro mladší hráče, kteří začali stolní tenis trénovat v září loňského roku. Turnaj probíhal ve sportovní hale TJ Spartak Velká Bíteš a hrálo se skupinovým systémem.

Umístění:

1. místo: Ondřej Kozel, Přibyslavice
2. místo: Vojtěch Kučera, Krokočín
3. místo: Matěj Forejt, Velká Bíteš

Katka a Lucka za oddíl stolního tenisu,
TJ Spartak V. Bíteš

ZÁVODY VE SPORTOVNÍ GYMNASTICE

Dne 27. 5. 2023 jsme pro naše cvičenky uspořádaly již V. oddílové závody ve sportovní gymnastice. Závody se konaly v hale TJ Spartak Velká Bíteš. Děvčata byla rozdělena do pěti kategorií podle věku. Každá věková kategorie měla nacvičenou krátkou sestavu. Závodů se zúčastnilo 33 dívek ve věku od 3-13 let.

Do poroty jsme již tradičně pozvaly: Darinu Juráčkovou a Pavlu Fouskovou-Nováčkou. Třetí porotkyní byla naše trenérka Jiřina Loupová.

Výherkyně jednotlivých kategorií:

I. Kategorie (4–5 let):
1.místo: Adéla Lišková
2.místo: Veronika Matoušková
3.místo: Kateřina Dvořáková

II. Kategorie (6 let):
1.místo: Natálie Karásková
2.místo: Ema Lišková
3.místo: Melanie Klusáková

III. Kategorie (7–8 let):

1.místo: Laura Klímová
2.místo: Karolína Smolíková
3.místo: Klára Zavadilová

Kategorie 7–8 let. | Foto: Magda Holíková

IV. Kategorie (9–10 let):

1.místo: Josefína Blažková
2.místo: Karolína Klegová
3.místo: Eva Široká

V. Kategorie (11–13 let):

1.místo: Zlata Kolková
2.místo: Laura Pokorná
3.místo: Sára Křivánková

Každý rok pořádáme tyto závody jako závěr školního roku. Naše cvičenky si zkusí, jaké to je vystupovat před lidmi, a hlavně samy za sebe.

Chtěla bych moc poděkovat porotkyním, že si na nás udělaly čas, Petrovi Světlíkovi a Magdě Holíkové za podporu a skvělé vedení TJ Spartak. V neposlední řadě svým kolegyním trenérkám Janě Pavlíčkové a Jiřině Loupové za skvělou spolupráci.

Aneta Škorpíková

DO DRÁSOVA SE VYHRÁVAT NEJEZDÍ

Volejbalistky v Drásově. | Foto: Archiv TJ Spartak

Holky z volejbalového oddílu zákyň prošly křtem ohněm. Po pohodové výhře v Náměšti jsme v neděli 4. 6. odjeli do Drásova. Tady jsme v omezené sestavě odehrály 5 setů. Skóre dopadlo značně v náš neprospěch: 1:4. První set se holky rvaly, ale nedopadlo to, prohrály jsme 14:25. Druhý set byl propadák, 1:25, ale dál jsme se zvedly a další sety byly vyrovnané. Sice jsme prohrály, ale holky se nedaly a tahaly se o každý míč. Prohrály další 2 sety 26:28 a 21:25. Poslední set byl náš. Vyhráli jsme 25:17. Taková malá náplast na bolístku. Chci poděkovat rodičům, kteří se přijeli podívat, a hlavně povzbudit holky. Hodně jim to pomohlo. I přes prohru tuto akci bereme jako úspěch. Holky si uvědomily, že musí makat a že volejbal i bolí.

Trenéři volejbalu Velká Bíteš

DEN DĚTÍ V TJ SPARTAK

V pátek dne 2. 6. pořádal Klub kultury ve spolupráci s TJ Spartak, z.s. oslavu Dne dětí.

V naší hale byla možnost pod vedením trenérky Ivany Němcové zhlédnout zápas v judu a popřípadě si vyzkoušet i různé chvaty. Hned vedle byl umístěn teqballový stůl, kde ukázkou tohoto sportu předváděl pan Bubniak. V rohu byl přistaven stůl na stolní tenis a každý kdo měl chuť si mohl zahrát pinec. Největší prostor v hale zabírala opičí dráha, která zaujala téměř každé dítě bez ohledu na věk. Pod vedením úžasné trenérky Jany Pavlíčkové, která celou dobu dělala záchranu a pomoc děti zvládl i skok přes kozu.

Odpoledne si děti pod vedením Anety Škorpíkové a Jiřiny Loupové mohly zacvičit na písničku Ferda Kabrňák. Všichni odcházely z haly s úsměvem na tváři a věřím, že všechny děti se už těší na příště. Všem, které jsem jmenovala i nejmenovala, ale pomáhaly s organizací tohoto dne moc děkuji. Bez vás by to nešlo.

Magda Holíková za TJ Spartak

CVIČENÍ RODIČE A DĚTI

V úterý dne 13. června proběhlo poslední Cvičeníčko rodiče a děti. Poslední hodinu jsme pojaly netradičně a děti měly možnost poznávat domácí zvířátka a jejich miminka. Každé dítě nakonec obdrželo medaili spolu s balíčkem překvapení za absolvování tohoto cvičeníčka.

Jana a Magda za TJ Spartak

VELKÝ ÚSPĚCH MIGHTY SHAKE Z VELKÉ BÍTEŠE NA MS V BUDAPEŠTI

Neděle 18. června 2023 byl ten den, kdy se pro 20 MINI, 18 DĚTÍ, 10 JUNIORŮ a dvě trenérky změnil svět. Vůbec poprvé jsme odjeli reprezentovat Velkou Bíteš na Mistrovství světa do maďarské Budapešti. Cesta byla plná euforie a těšení se na nové zážitky. Očekávání byla rozporuplná, ale hlavní úkol zněl jasně – pořádně si to užít a nasbírat co nejvíce zkušeností.

Přijeli jsme na místo a ihned si začali opakovat formace, sóla a dua. Čekal nás dlouhý maraton, kdy jsme se všichni ve 12.30 nadechli a vydechli až 3.30 ráno s příjezdem zpět do Bíteše.

Nejprve šli na řadu sóla, dua a tria. Děti si poprvé vyzkoušely, jaké to je tancovat na parketě úplně samy. Absolvovali jsem mnoho soutěží - sólo i duo v České republice, ale nikdy nebylo možné, aby tancovali na tom obrovském place po jednom.

Zní to lehce, ale je za tím týdný a týdný příprav - vybrat si vlastní hudbu, zkoušet si kroky, které by se do sestavy hodily, trénovat si sestavu doma, ve škole, venku, na tréninku a na konec výběr kostýmu do posledního detailu. Jsme na všechny právem hrdí, že se nebáli a šli do toho!

Tereza Urbánková – 3. místo – 2. VÍCEMISTR SVĚTA v kategorii MINI SÓLA
Amélie Mia Bíbrová – 3. místo – 2. VÍCEMISTR SVĚTA v kategorii JUNIOŘI SÓLA
Ella Loupová + Tereza Urbánková – 3. místo – 2. VÍCEMISTŘI SVĚTA v kategorii MINI DUA
Sabina Pavlarová + Julie Říhová + Zlata Kolková – 3. místo – 2. VÍCEMISTŘI SVĚTA v kategorii DĚTI DUA/TRIA

Společné foto na tanečním place. | Foto: Archiv skupiny

poprvé oddechnout a čekalo nás už jen vyhlášení v pozdních večerních hodinách. Některé děti přetáhly večerku o 3-4 hodiny, ale vůbec to na nich nebylo znát. Jak odpadl stres z vystupování všichni ožili a užívali si, že tam můžou být.

Vyhlášení bylo jako vždy plné objímání, držení palců, fandění a pištění, ale jsme neskutěčně šťastní a myslím si, že nám (nebo mě jako trenérovi určitě) to ještě ani nedochází a bude to trvat při nejmenším celé prázdniny, než si všichni uvědomíme, co se tady stalo... ale s obrovskou radostí za celý Mighty Shake Velká Bíteš oznamuji, že jsme se stali MISTRY SVĚTA.

MINI – formace WIKY – první místo MISTŘI SVĚTA

DĚTI – formace James Browns kids – druhé místo 1. VÍCEMISTŘI SVĚTA

JUNIOŘI – formace Baddbees – 4. místo

Největší poděkování patří sponzorům a městu Velká Bíteš, bez kterých bychom platili obrovské částky za dopravu a startovné, děkujeme za to, že nám věřili a podpořili nás.

Druhé poděkování patří rodičům, bez kterých bychom nikam nejeli, bez jejich lásky a podpory bychom nemohli dělat co milujeme.

Za taneční skupinu Migthy Shake Velká Bíteš

Tereza Pololáníková

OPERACE ANTHROPOID

Atentát na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha byl proveden 27. května 1942 v 10.35 v Praze Libni, kde parašutista Jan Kubiš po selhání samopalů Jozefa Gabčíka vhodil bombu s trhavinou pod kola jeho auta. Heydrich utrpěl zranění, kterým 4. června podlehl.

Po provedení atentátu se v kryptě pravoslavného chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ulici v Praze shromáždila celá skupina parašutistů: Jan Kubiš, Jozef Gabčík, Josef Valčík, Josef Bublík, Jan Hrubý, Adolf Opálka a Jaroslav Švarc. Čtyři z nich byli členy orelské organizace (Kubiš, Gabčík, Valčík a Bublík). Jejich odvaha, statečnost, odpovědnost a ochota obětovat se za druhého – vlastnosti, pro které byli vybráni ke splnění tak těžkého úkolu.

Odhalením úkrytu a smrtí parašutistů 18. června 1942 nacistické běsnění neskončilo. Byli popravováni čeští vlastenci, členové odbojových skupin, krvavě byly postiženy rodiny parašutistů, za pomoc bylo popraveno 252 odsouzených. Dne 10. 6. 1942 byla zničena obec Lidice na Kladensku a 24. 6. 1942 obec Ležáky na Chrudimsku. Muži byli postříleni, ženy a děti poslány do koncentračních táborů. Jen málo z nich se po válce vrátilo...

Členové Orla jednoty Holubí Zhoř se připojili k orelské celostátní výzvě a v sobotu 27. května 2023 se sešli ke vzpomínkovému aktu u nazdobeného starého kola před bývalou školkou. Starší děti si připomněly něco málo z naší historie a ti mladší, kteří přijeli také na kolech, se v horkém dni těšili na limonádu. Všichni byli odměněni čokoládou.

Z akce. | Foto: Marcela Ondráčková

Za jednotu Orla a Baby club Miluše Macková

PODĚKOVÁNÍ

I letos se v červnu, tak jako každý rok uskutečnilo posezení seniorů s myslivci a opékání špekáčků na jejich chatě. Tato tradice trvá již více než dvacet let. Děkujeme myslivcům za udržování těchto schůzek, za péči, čas a zajímavý program. I přes dešťovou přeháňku bylo setkání velice pohodové.

Jana Požárová za Seniorský klub

JAK SE ŽELEZNICE VYHÝBALA NAŠEMU MĚSTU

„CITACE“ Z AUTENTICKÝCH PROSLOVŮ STAROSTŮ,
z nichž někteří řídili naše město před více jak 100 lety

Ilustrační snímek rychlovlaku. | Zdroj: Wikipedia

možná až sarkastickou, která posiluje všeobecné negativní povědomí. Avšak čtenář by měl znát názory těch, kteří byli v té době „u toho.“ Faktem zůstává, že se – díky obavám a nerozhodnosti i navzdory pozdějším jistě upřímným snahám, železnice našemu městu úspěšně vyhnula, oproti srovnatelným městům v okruhu kolem Velké Bíteše.

DĚJSTVÍ I. PLZEŇ – BRNO / LOKÁLNÍ TRATĚ? POČÁTEČNÍ OPATRNOST

1880

(Z proslovu starosty Františka Melkuse na začátku jeho II. volebního období 1923 – 1925. Tento proslov byl časově předsunut, protože se vyjadřuje k roku 1880).

„Známo Vám pánové, že již od roku 1880 domáhá se město naše železničního spojení. V roce 1880 dávala rakouská vláda V. Bytšiši spojení dráhy s Božím Požehnáním až do Jihlavy. Bohužel, neprozíravost tehdejšího starosty Ed. Kalliny, který byl až u audience, aby se dráha nestavěla, že máme zde koně a skutečně také dosáhl, že se dráha nestavěla, avšak co to stálo práce a peněz od té doby, abychom dráhu postavili, představíte si jeden každý sám a není potřeba Vám číslice proto udávat.“

DĚJSTVÍ II. PRVNÍ REÁLNÉ NÁVRHY OBTÍŽNÉ ROZHODOVÁNÍ

1881

(Zápis ze „Sezení obecního výboru dne 2. října 1881):

„Usneseno, že v případě stavby železnice ze Zastávky přes Velkou Bíteš, Velké Meziříčí do Jihlavy pro tuto dráhu obec Velkobítešská dá zdarma obecní pozemky přes které by dráha vedla a něco potřebného materiálu, a snad i jiné možné příspěvky; na projektovanou

dráhu přes **Vladislav, Třebíč, Pozdatín, Budišov a Velké Meziříčí**, která dle našeho náhledu ani ve prospěch státu, též i pro Velkou Bíteš docela pohodlná není, **odmítá obecní výbor každý příspěvek**, poněvadž tu samou Velká Bíteš ve svůj prospěch užítí nemůže, a bylo by taky zbytečné by se stání na 10. října t.r. ve Velké Býteši odbývalo.“

1900

(Ze zápisu z rady města konané dne 16.9. 1900):

„Starosta Antonín Kotík a radní Josef Svoboda byli vysláni do Brna na jednání s Ant. Tesařem, c.k. notářem z Kyjova, aby se vyslovili pro trať **Kuřim – Byteš**, aniž by se vyslovili proti trati **Rosice – Byteš**. Obecní rada se jednohlasně usnesla, že se má přidržet toho jistějšího!“

(Pozn. autora: Snad tady někde jsou kořeny nerozhodného jednání bítešských „moudrých a opatrných“, které ve svém důsledku mohlo vést k tomu, že Bíteš zůstala bez železnice).

DĚJSTVÍ III.

PLZEŇ – BRNO

OBNOVENÁ JEDNÁNÍ

1913

(Pokračování proslovu starosty Františka Melkuse na začátku jeho II. volebního období 1923 – 1925. Tento proslov byl časově předsunut, protože se vyjadřuje k roku 1913.

„V roku **1913 a 1914** podařilo se nám Vídeňskou vládu přesvědčiti. Výstavba dráhy, garanci státní a zemskou povolena, všechny předběžné práce ukončeny a my stáli před radostnou událostí, že **na podzim roku 1914 budeme stavěti. Válkou byly však veškeré naše naděje zmařeny a stavba dráhy musela býti vzata ze zřetele.**

Nyní nastane nám práce nová, protože **dráhu musíme stále považovati za naši životní otázku...**“. Při příležitosti stavění obecního domu měl jsem současně s p. náměstkem Kotíkem mluvit s bývalým ministrem panem poslancem Frant. Staňkem, který se vyjádřil: „Stavěti nyní lokální dráhu znamená šestinásobný náklad předválečný, tj. u dráhy naší 8 000 000,- Kč. Mnoho-li přispěje zemský výbor, není nyní známo, avšak Byteš by ohromnou garanci, složenou na pasivní kmenové akcie, ...**Vyčkejte, až jak pohlížeti se má na novou strategickou dráhu** (pozn.: **PLZEŇ – BRNO**), která do 10 let stavěti se má a která by asi **přes Měřín, Velké Meziříčí a VELKOU BÍTEŠ na Brno** vedla.“

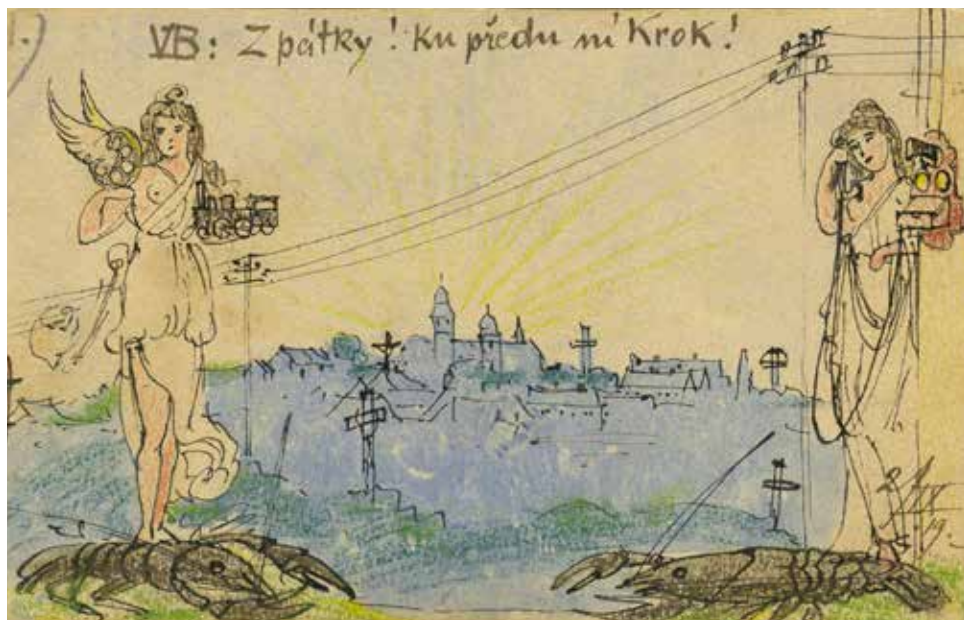
11. 3. 1913

Starosta **František Melkus** podává obšírnou zprávu o obchůzce za příčinou stanovení místa pro **stavbu nádraží**: „Prohlížena byla tato místa:

1. V Lánicích za Čermákovým křížem,
2. Mezi silnicí Koškovskou a Náměšťskou,
3. Mezi silnicí Císařskou a Koškovskou,
4. Za Kamenným křížem nalevo.

Stanoveno toto poslední, pak asi mezi Zalámaným a Kamenným křížem...“

Leopold Seka: „VB: Zpátky! Kupředu ni krok!“ | Zdroj: Muzeum města Velké Bíteše

Tato pohlednice L. Seky je v almanachu „Velká Bíteš pošta a pohlednice“, autorů J. Havelky, J. Pavlíka a **J. Zduby**, uvedena pod názvem: „Velká Bíteš klerikální, zpátečnická ve věcech železnice a telefonu.“ Paradoxem je, že její autor architekt L. Seka, bítešský bohém, intelektuál a vlastenec, velký kritik opatrného přístupu bítešských radních („moudrých a opatrných“) k pokroku, byl synovcem starosty E. Kalliny, a touto geniální grafickou zkratkou dokázal přesvědčivě zachytit dobové nálady.

1925

(Z obecní kroniky Bezděkova):

Ukázka „silné vazby“ Bezděkova na Velkou Bíteš, která je dána nejen vzájemnou blízkostí, ale také společnými snahami v minulosti.

„Na slavnostně ověncovaných vozech a také na koních se vydali Bezděkovští do Velké Bíteše, aby se na svátek mistra Jana Husa v roce 1925 připojili k manifestaci celého okresu velkobítešského za stavbu **velké dvoukolejné dráhy PLZEŇ – BRNO**, která měla vést přes Velkou Bíteš“.

1932

(Z proslovu nově zvoleného starosty Vladimíra Kotíka na zastupitelstvu dne 16.4. 1932):

„Nesmíme přihlížeti zcela lhostejně dnešní **nezaměstnanosti**, která se stala světovou událostí. **Dráha PLZEŇ – BRNO** nalézá se nyní ve velmi dobrém stavu a nyníjší velká

nezaměstnanost pomáhá vydatně tlačiti. Dráha postavna bude **za americké dolary...** Nesmíme tedy již dnes pochybovati a doufejme, že pak naše staroslavné město nabude své dřívější slávy a i svého bývalého blahobytu pro všechny vrstvy našeho obyvatelstva. A proto **zanechme všech nesvárů** a podejme sobě ruku k práci společné, plodné a nezištné, pracujme jen pro pokrok a rozkvět našeho města a **budiž nám výstrahou rok 1880**, co provedl s dráhou starosta Kallina, **nezmeškejme opět něco, co bychom zase 50 let doháněti museli**. Chci být pracovitým starostou, nikoliv vyvýšenou osobou, starostou práce a pořádku.“

1946

(Ze zápisu pléna MěNV konaného v lednu 1946):

„Na vědomí byl vzat přípis Ing. Františka Hofmeistra z Rožmitálu, ve kterém sděluje, že vede opět jednání o vybudování hlavní železniční trati **Plzeň – Brno**, která má procházet městem Velké Meziříčí. Je-li o tuto trať ještě zájem, má mu být zaslána plná moc k zastupování města Velké Bíteše. Doporučuje zaslat prohlášení ministerstvu dopravy, čsl. generálnímu štábu, Zemskému NV a ONV. Bylo diskutováno, že stavba dráhy byla mezitím posunuta na Tišnov a je velmi nepravděpodobné, že by byla povolena stavba nové trati. K usnesení nedošlo.“

DĚJSTVÍ IV.
BRNO – HAVLÍČKŮV BROD
NOVÁ NADĚJE,
která Velkou Bíteš opět minula

Před II. světovou válkou a během války

1938

V roce 1938 bylo rozhodnuto o stavbě zcela **nové, moderní dvojkolejné tratě spojující Brno a tehdejší Německý Brod**, čímž by bylo vytvořeno paralelní spojení jižní Moravy s Čechami. Jedním z důvodů byla i Mnichovská dohoda, podle níž Německu připadlo území s částí hlavní dráhy Brno – Česká Třebová. Stavební práce ale byly zastaveny kvůli válečným událostem v roce 1943 a německá armáda využila vybudované **tunely mezi Tišnovem a Vlkovem jako tajnou továrnu Diana** pro výrobu stíhacích letadel. Kvůli nárůstu dopravy na původní trati vlivem zahájení stavby zbrojovky v Kuřimi (areál TOS) byla v roce 1943 znovu otevřena výhybna Husovice a rozšířeny stanice Řečkovice a Kuřim. Během války ani při jejím konci nebyla dráha výrazněji poškozena.

1941

Ze zápisu z rady města konané dne 29. 5. 1941, za starostování Jana Hemaly:

„Schváleno jednohlasně, aby nádraží ve Vlkově neslo název „**VELKÁ BÍTEŠ**“ z důvodu usnadnění a přehlednění odesílání zásilek živnostníkům do (z) různých nádraží kolem Velké Bíteše.“

Po válce

1948

RM: „*Předseda MěNV Evžen Šildberger usilovně jednal o tom, aby vlkovské nádraží bylo přejmenováno na nádraží **VELKÁ BÍTEŠ – VLKOV**. Předseda ONV ve Vel. Meziříčí byl však zásadně proti, aby budoucí stanice nesla jméno Velké Bíteše.*“

1949

Po ukončení války byla znovu obnovena stavba nové trati, která byla uváděna do provozu postupně. Jako první byla otevřena přeložka z královopolského nádraží směrem k Řečkovícím do km 7,6, k čemuž došlo 31. srpna 1949.

1950

Podle jízdního řádu 1950/1951 byla dráha **Brno – Havlíčkův Brod** označena číslem 25m. V definitivní poloze byla mezi Královým Polem a Řečkovíci zprovozněna tato dvojkolejná trať 23. května 1952, od 9. prosince 1953 jezdily vlaky jednokolejně v novém úseku Řečkovice – Kuřim.

Celá trať **BRNO – HAVLÍČKŮV BROD** byla **jednokolejně uvedena do provozu dne 20. prosince 1953.**

1955

V roce 1955 byla trať dokončena. Uvažovalo se i o vybudování vlečky k PBS.

1966

V roce 1966 byla trať plně elektrifikována.

Zdroje:

- 1 MZA v Brně – Státní okresní archiv Žďár nad Sázavou, fond Archiv města Velká Bíteš, sign. II/b-9-11, II/c-1, II/c-4-7 a městské kroniky sv. II, fond Městský národní výbor Velká Bíteš, knihy sign. II/c-8-9
- 2 Alois KOUKOLA, Starostové Velké Bíteše 1850 – 2014
Vydavatel: Informační centrum a Klub kultury Města Velké Bíteše, listopad 2014
- 3 Wikipedia

*Moderní železniční trať Brno – Havlíčkův Brod s unikátním železobetonovým obloukem u Dolních Louček, s kdysi největším železobetonovým obloukem ve střední Evropě.
Foto: Alois Koukola*

Alois Koukola

FIKCE STOLETÉ POVĚSTI O BÍTEŠSKÉM ODMÍTÁNÍ ŽELEZNIČNÍHO SPOJE

V současnosti při přípravách výstavby vysokorychlostní železniční tratě opět ožila dlouho tradovaná pověst o tom, že bítešští představitelé odmítali železnici z důvodu ztráty práce pro formany. Ač takové názory, možná i ve formě vtipů, ve své době skutečně mohly zaznívat, neměly vliv na jednání představitelů města. Při svém historickém bádání jsem nezaznamenal jediný případ, že by vedení města aktivně neusilovalo o železniční trať.

Letos si můžeme připomenout již sté výročí, co se tehdejší starosta František Melkus negativně vztahoval (jak připomenul A. Koukola v předchozím článku) ke svému předchůdci Eduardu Kallinovi, úřadujícímu o čtyři desetiletí dříve. Vzájemně se přitom ani neznali. Melkus se do Bíteše přistěhoval v roce 1901 a roku 1909 koupil rodný Kallinův dům na náměstí čp. 1, Kallina zemřel v roce 1902 ve svém domě rovněž na náměstí čp. 7 (pozdější spořitelna). Při zpětném pohledu na historii snahy o získání železniční dráhy představuje počátek 80. let 19. století jednu z nejzávažnějších příležitostí pro hospodářský rozvoj Velké Bíteše. V té době bítešští představitelé nadějně řešili všestranný rozvoj města.

Onen pomlouvaný Eduard Kallina (1830–1902) byl v době silícího nacionalismu považován za čelného představitele němectví ve Velké Bíteši. Jeho významné zásluhy o rozvoj města ovšem nelze kvůli tomu opomíjet. Také jeho bratři dosáhli pozoruhodných úspěchů. Dva z nich (Leopold a Jindřich) působili v poštovních službách ve Vídni, z nich Leopold proslul svými „Kallinovými poštovními tarify“. Tyto vycházely každoročně aktualizované od roku 1870 až do první světové války. Leopold se díky nim stal asi koncem 80. let 19. století poštovním radou na ministerstvu obchodu ve Vídni. Další z bratrů Mořic se stal předním budapeštským architektem. V Bíteši na rodném domě s rodiči a provozem větší koželužny zůstal bratr František (1829–1901).

Eduard Kallina založil svůj obchod smíšeným zbožím v rodném domě roku 1855. Počátkem 60. let se oženil s ivančickou Kateřinou Zozuli di Salino. Již jako starosta koupil roku 1878 dům čp. 7, který nechal přestavět dle plánu ivančického Františka Kočího. Se společníky v roce 1873 spoluzaložil a spolehlivě spoluprovozoval německý peněžní ústav, který v roce 1892 zakoupil dům čp. 85 na horní straně náměstí, a na který v roce 1910 navázala Spořitelna města. Přibližně od poloviny 70. let byl činný rovněž v hasičském spolku, kde působil od roku 1889 až do své smrti ve funkci starosty. Zde se snažil o nepolitičnost, která byla vnímána českými vlastenci jako zpátečnictví. Tato nepolitičnost totiž byla pod českým nacionálním tlakem úzce provázána se stávajícími strukturami státních

*Bítešský starosta Eduard Kallina
v letech 1877–1886
(Sbírka Městského muzea ve Velké Bíteši).*

úřadů i katolické církve, což vedlo až ke klerikalismu hasičského spolku. Eduard Kallina byl dvakrát zvolen starostou města na léta 1877–1886. V této funkci usiloval o všestranné zvelebení Velké Bíteše, zejména o posílení správy, hospodářství, komunikací, školství, sociálních zařízení, ale též například zaváděl parkové úpravy. Právě za jeho starostování vznikl v letech 1877–1878 na dlouhou dobu ojedinělý větší průmyslový podnik v Bíteši, totiž Löwova soukenická manufaktura. Pozdějšími českými vlastenci mu bylo kladeno za vinu údajné poněmčování, neboť jednání městské rady vedl německy. A také v obecné škole bylo na popud městské rady posíleno vyučování německého jazyka, aby se zdejší školáci mohli lépe uplatnit v Brně či Vídni.

Jaký byl výchozí stav při jednáních o napojení Velké Bíteše na železniční trať v době připomenutého počátku 80. let 19. století? Železniční spojení Brna s Vídni započalo roku 1839. Roku 1856 byla uvedena do provozu trať Brno-Zastávka, sloužící zejména pro přepravu uhlí z rosicko-oslavanského uhelného revíru. Roku 1871 byla dostavěna trať Jihlava-Okříšky jako součást hlavní tratě Vídeň-Děčín. Nato roku 1881 vrcholily přípravy ve vytyčení železniční trasy mezi Brnem a Jihlavou.

Krajina mezi Brnem a Jihlavou vždy umožňovala dvě hlavní trasy. Severní vedla přes Říčany, Velkou Bíteš, Velké Meziříčí a Měřín. Jižní vedla přes Rosice, Náměšť nad Oslavou, Třebíč a Brtnici. Tyto dvě trasy si konkurovaly, jako tomu bylo například v počátcích pošty. Poštovní kurs byl nejprve v roce 1752 zřízen po jižní trase, než v souvislosti s výstavbou císařské silnice po severní trase byla v roce 1784 poštovní stanice přeložena z Náměště do Bíteše. Obecně lze říci, že severní trasa je dopravně výhodnější, jižní zase lidnatější.

Při výstavbě železniční dráhy zajisté muselo být přihlíženo k poměru předpokládaných nákladů na vybudování a údržbu dráhy vůči očekávaným výnosům z provozu trati. Proto si zde udělejme zjednodušený propočet poměrů takové výhodnosti, například dle parametru počtu obyvatel nově napojených měst a městeček (s místními částmi, dle sčítání lidu z roku 1880) na kilometr budované dráhy. Varianta Zastávka-Velká Bíteš-Velké Meziříčí-Měřín-Jihlava byla dlouhá asi 72 km s 12579 obyvateli dosud nepřipojených měst a městeček (Velká Bíteš 3527, Velké Meziříčí 7221, Měřín 1831), čili na kilometr budované trati připadalo 175 obyvatel. Varianta Zastávka-Náměšť nad Oslavou-Vladislav-Třebíč-Okříšky byla kratší, na 50 km připadalo 15346 obyvatel měst a městeček (Náměšť n. O. 2373, Vladislav 974, Třebíč 11999), což znamená 307 obyvatel na kilometr trati. Při zahrnutí Velkého Meziříčí a Budišova (1136 obyvatel) do lokální trati ze Studence u druhé varianty činila délka asi 72 km, čili stejně jako v případě první varianty, ale s více 23703 obyvateli měst a městeček. V této prodloužené variantě vycházel počet obyvatel ještě lépe, totiž 329 obyvatel dosud nepřipojených měst a městeček na kilometr budované trati. Zjevně tyto poměry pro Velkou Bíteš nevycházely dobře, konkurenční varianta byla z hlediska lidnatosti téměř dvojnásobně výhodnější. Sousední Velké Meziříčí se proto v konkurenci s lidnatější Třebíčí muselo spokojit s lokální trati.

Bítešský obecní výbor (zastupitelstvo) řešil zvažovanou železniční trať v průběhu roku 1881 (nikoli 1880!) se zjevnou vědomostí nevýhodného vyjednávacího postavení. Na zasedání 13. března rozhodl o zaslání petice ohledně projektované železnice na příslušné

Velká Bíteš v roce 1881 za starostování Eduarda Kalliny při pohledu od zaniklé horní sádky (Sbírka Městského muzea ve Velké Bíteši).

ministerstvo do Vídně (bod 8). Na dalším zasedání 30. dubna bylo rozhodnuto ohledně železnice o vyslání deputace do Vídně, přičemž byl k tomu zvolen „pan purkmistr“ (starosta Eduard Kallina) a určeno cestovné 15 zlatých (bod 2). Na čtvrtém zasedání 12. června bylo ve věci úsilí o zřízení okresního soudu rozhodnuto, aby byl požádán poslanec moravského zemského sněmu v Brně i říšské rady ve Vídni Josef Fandrlík, aby se připojil k deputaci se žádostí na ministerstvo spravedlnosti do Vídně (které od ledna téhož roku vedl Fandrlíkův příbuzný Alois Pražák). Do deputace byli zvoleni starosta Eduard Kallina, radní Jan Vorel a starostův bratr František Kallina (bod 3). Na následujícím zasedání 7. srpna byl pověřen starosta Kallina k zastupování města v procesu u říšského soudu ve Vídni ohledně odmítnutí přispívat do zvonového fondu (bod 2). Stalo se tak na základě rozhodnutí téhož obecního výboru z 13. března téhož roku (bod 1), že se má podat rekurs k nejvyššímu soudu proti ministerskému výnosu strany placení zvonové taxy. Město měl zastupovat právník Veselský s tím, že se má rekurs podat, i když nebude stát více než 25 zlatých. Tehdejší starosta tak řešil ve Vídni na různých institucích tři obecní záležitosti. V předchozím roce 1880 obecní výbor určil deputaci do Vídně pouze jednou, a to 4. července ohledně zřízení okresního soudu k ministru Streitovi, ve složení starosta Kallina a Jan Liebig, s cestovným ve výši 15 zlatých (bod 9).

Ve věci železnice nastalo vyvrcholení na šestém zasedání obecního výboru 2. října 1881. Tehdy již bylo zřejmé, že se projektuje konkurenční varianta železniční dráhy, pročež obecní výbor k tomu zaujal stanovisko. Na variantu Zastávka-Velká Bíteš-Velké Meziříčí-Jihlava by obec poskytla zdarma obecní pozemky, materiál i další možné příspěvky. K projektované trati Vladislav-Třebíč-Pozďatín-Budišov-Velké Meziříčí se výbor vyjádřil, že „ani ve prospěch státu, též i pro Velkou Byteš docela pohodlná není“. Na tuto trať odmítl poskytnout jakékoli prostředky, neboť ji „ve svůj prospěch užití nemůže“. Proto také označil za zbytečné plánované jednání v této věci v Bíteši na 10. října (bod 2). Dále výbor rozhodl v návaznosti na dopis poslance Josefa Fandrlíka, aby tento usiloval hlavně o dosažení okresního soudu a „dle možnosti též by železnice přes Velkou Byteš vedená byla“ (bod 3).

Tehdejší vedení města si bylo zjevně vědomo, že v úsilí o hlavní železniční trať přes vysočinu Brno-Jihlava má malou šanci na úspěch. Přesto podnikalo veškeré úsilí o její dosažení, včetně jednání na příslušném ministerstvu i záukolováním „svého“ poslance.

Lepší vyhlídky se nabízely v případě úsilí o dosažení okresního soudu, o který v letech 1875–1892 intenzivně usilovali nakonec tři starostové (lékař na odpočinku Jan Vachtl, obchodník Eduard Kallina, pekař Jan Jelínek – prapraděd bývalého ředitele IC a KK Tomáše Jelínka). Teprve po sedmnáctiletém úsilí byl ustanoven bítešský soudní okres vyloučením 34 obcí ze čtyř stávajících okresů. Zajištění vlastního okresu mělo následně dodat váhu snaze o dosažení alespoň lokální železniční dráhy. Zatím ale zřízení železniční dráhy ze Zastávky do Okříšek v roce 1886 způsobilo zrušení přímého poštovního spojení Bíteše s Brnem a zavedení telegrafního spojení z Náměště. Počet obyvatel se od té doby začal až do poloviny 20. století snižovat.

Úsilí bítešských představitelů o získání železniční dráhy při různých příležitostech nepolevovalo. Kupříkladu obecní kronikář Karel Kotík popsal, jak ve 30. letech 20. století bítešští představitelé vynakládali velké úsilí o začlenění města do projektu nové trati Plzeň-Brno a následné zklamání po zastavení projektu. Nakonec byla v roce 1938 zahájena stavba trati Brno-Havlíčkův Brod přes Tišnov, Vlkov a Křižanov. Dvoukolejná rychlíková trať byla dokončena roku 1955 a elektrifikována roku 1966. V úvahách zůstala vlečka z vlkovského nádraží k podniku PBS. Tečkou v této věci se stal v roce 1969 nový územní plán, který obsahoval rovněž příslušnou studii. Vybudování uvažované vlečky vedoucí přes potůční údolí bylo vyhodnoceno jako neefektivně nákladné, za ekonomičtější variantu bylo považováno spojení nákladními automobily.

O výstavbě železniční trati přes Velkou Bíteš, tentokrát vysokorychlostní, se začalo uvažovat od 70. let 20. století. V polovině 90. let tyto úvahy ožily a projevíly se v zahrnutí trasy v územním plánu z roku 1999. Dosavadní úvahy teprve v dnešní době vedou k přípravě projektu trati Berlín-Vídeň přes Velkou Bíteš. Problematika výstavby a provozu vysokorychlostních tratí je v současnosti již poměrně dobře známa, první taková dráha zahájila provoz v roce 1964 v Japonsku. Ukazuje se, že se jedná o komplexní problematiku, ve které neexistují jednoduché odpovědi na otázky po výhodnosti takového spojení.

Jan Zduba

KNIHA KNIH

Je tady toužebně očekávaný čas prázdnin a dovolených, čas odpočinku od školních a pracovních povinností, doba sloužící k obnovení sil tělesných i duševních. Někteří z nás sáhnou po zajímavých knihách a těší se, že konečně budou mít čas na jejich nerušenou četbu. I já mám v plánu se do některých titulů pustit. Už jste měli možnost číst Bibli? Proč stojí za to si tuto Knihu knih přečíst? Bible popisuje Boha, jaký je, dává praktické rady, jsou v ní popsány historické události i prorockví. Obsahuje 66 knih napsaných v průběhu 1 500 let více než 40 autory. Poselství všech knih je jednotné – Bůh, Stvořitel světa viditelného i neviditelného, nabízí obnovení osobního vztahu s každým člověkem, ztraceného kvůli neposlušnosti. Mnohá její prorockví se v průběhu dějin již naplnila, jiná na své naplnění ještě čekají. Má jedinečnou autoritu – existují svědectví mnoha změněných životů na základě četby Božího slova. Archeologické nálezy a rukopisy potvrzují pravdivost údajů na-

psaných v Bibli. Autoři biblických knih byli čestní a upřímní lidé, kteří byli ochotni položit svůj život kvůli Božímu poselství. V historii bylo učiněno mnoho pokusů zničit Boží slovo a nepodařilo se to. Bůh se postaral, aby bylo pro člověka stále dostupné. V dnešní době je dokonce možné si Bibli stáhnout zdarma z internetu.

Matoušovo evangelium 4. kapitola, 4. verš: *Ne jenom chlebem živ jest člověk, ale každým slovem, které vychází z Božích úst.*

Izajáš 40. kapitola, verš 8: *Tráva usychá, květ vadne, ale slovo našeho Boha obstojí navěky.*

Přijďte si popovídat o Bibli, nebo třeba i o jiných věcech, které vás zajímají. Ráda bych vás pozvala na naše pravidelná setkání, která se konají **každou druhou a čtvrtou (případně i pátou) neděli v měsíci v 17.00 hodin** v prostorách na Masarykově náměstí č. 5 v 1. patře (na pavlači). Také můžete navštívit naše webové stránky (www.ac-vm.cz).

Za Apoštolskou církev ve Velké Bíteši přeje požehnaný prázdninový čas Věra Pokorná

SOUHRNY USNESENÍ

VÝBĚR Z USNESENÍ RADY MĚSTA A ZASTUPITELSTVA:

SOUHRN USNESENÍ ZE SCHŮZE RADY MĚSTA VELKÁ BÍTEŠ Č. 18/2023 KONANÉ DNE 15. KVĚTNA 2023

4/18/23/RM – rozhoduje poskytnout Lesnímu klubu Pecka, z.s. dar z rozpočtu města Velká Bíteš na rok 2023 na základě jeho žádosti o poskytnutí dotace zapsané pod č. j. MÚVB/3372/23 ve výši 10.000 Kč a uzavřít Darovací smlouvu s tímto subjektem.

odpovědnost: odbor finanční **termín:** 30. 6. 2023

7/18/23/RM – rozhoduje poskytnout společnosti Portimo, o.p.s. dar z rozpočtu města Velká Bíteš na rok 2023 na základě jeho žádosti o poskytnutí finanční spoluúčasti zapsané pod č. j. MÚVB/3331/23 ve výši 4.000 Kč a uzavřít darovací smlouvu s tímto subjektem.

odpovědnost: odbor finanční **termín:** 30. 6. 2023

8/18/23/RM – rozhoduje přijmout cenovou nabídku od společnosti ATIKA – LYSÝ, s.r.o., Zahradní 992, Velké Meziříčí, IČ: 60732610 na realizaci stavby „Venkovní úpravy a parkoviště u kulturního domu ve Velké Bíteši 2022 – 1. etapa“ za cenu 1.034.795 Kč včetně DPH a uzavřít s ní předloženou smlouvu o dílo.

odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 31. 5. 2023

9/18/23/RM – rozhoduje přijmout cenovou nabídku od společnosti ATIKA – LYSÝ, s.r.o., Zahradní 992, Velké Meziříčí, IČ: 60732610 a objednat výměnu dlažby v kulturním domě, Vlkovská 482 za celkovou cenu 612.987 Kč včetně DPH.

odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 31. 5. 2023

17/18/23/RM – rozhoduje přijmout cenovou nabídku od firmy Arboristika KOHOUTEK, s.r.o., IČO: 14202735, se sídlem Dolní Loučky 412, 594 55 na odborné ošetření zeleně v lokalitě kolem hradeb, na Oranžovém hřišti, v parku před ZŠ a na náměstí Osvobození v celkové hodnotě 133.705 Kč včetně DPH.

odpovědnost: odbor majetkový **termín:** 31. 7. 2023

18/18/23/RM – rozhoduje souhlasit s navrženým dopravním řešením se změnou dodatkové tabulky 800 m za mimo dopravní obsluhu ul. Vlkovská, zanést do navigačních systémů, informovat firmy dotčené dopravním řešením a rozhoduje přijmout cenovou nabídku od firmy Vyznač, s.r.o., Strážná 5113/1, 586 01 Jihlava IČ: 019 16 297 s nabídkovou cenou 462.425,70 Kč s DPH a objednat u ní vypracování realizační dokumentace stavby včetně stanovení místní úpravy provozu a instalaci dopravního značení.

odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 31. 5. 2023

SOUHRN USNESENÍ ZE SCHŮZE RADY MĚSTA VELKÁ BÍTEŠ Č. 19/2023 KONANÉ DNE 29. KVĚTNA 2023

3/19/23/RM – rozhoduje revokovat usnesení č. 18/18/23/RM ze dne 15. 5. 2023 tak, že se nahrazuje usnesením v tomto znění:

Rada města Velká Bíteš rozhoduje souhlasit s navrženým dopravním řešením nákladní dopravy ve městě Velká Bíteš, zanést do navigačních systémů, informovat firmy dotčené dopravním řešením a rozhoduje přijmout cenovou nabídku od firmy Vyznač, s.r.o., Strážná 5113/1, 586 01 Jihlava IČ: 019 16 297 s nabídkovou cenou 462.425,70 Kč s DPH a objednat u ní vypracování realizační dokumentace stavby včetně stanovení místní úpravy provozu a instalaci dopravního značení.

odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 30. 8. 2023

4/19/23/RM – rozhoduje poskytnout spolku Mighty Shake Zastávka z.s. dotaci z rozpočtu města Velká Bíteš na rok 2023 na základě jeho žádosti o poskytnutí dotace zapsané pod č. j. MÚVB/3652/23 ve výši 40.000 Kč a uzavřít Smlouvu o poskytnutí dotace s tímto subjektem.

odpovědnost: odbor finanční **termín:** 31. 5. 2023

11/19/23/RM – rozhoduje přijmout cenovou nabídku firmy AXEC, s.r.o., Palackého třída 93, 612 00 Brno, IČ 60742577 ve výši 805.263,- Kč včetně DPH a uzavřít s firmou kupní smlouvu na akci „Modernizace učebny CNC na SOŠ Jana Tiraye – dodávka technického vybavení“.

odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 15. 6. 2023

12/19/23/RM – rozhoduje přijmout cenovou nabídku na dodávku seřizovacího stroje od firmy ZOLLER CZECH s.r.o., Dominikánské náměstí 656/2, 602 00 Brno IČO: 06279431 ve výši 319.440,- Kč včetně DPH a uzavřít s firmou kupní smlouvu na akci „Modernizace učebny CNC na SOŠ Jana Tiraye - dodávka seřizovacího stroje“.

odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 30. 6. 2023

14/19/23/RM – doporučuje ZM rozhodnout poskytnout HC Spartak Velká Bíteš, z.s. dotaci z rozpočtu města Velká Bíteš na rok 2023 na základě jeho žádosti o poskytnutí dotace zapsané pod č. j. MÚVB/3911/23 ve výši 1.300.000 Kč s podmínkou uvedení informace o poskytnutí dotace městem Velká Bíteš v tiskových materiálech a na webových stránkách příjemce nebo při konání akcí příjemcem dotace a uzavřít Smlouvu o poskytnutí dotace s tímto subjektem.

odpovědnost: odbor finanční **termín:** 12. 6. 2023

15/19/23/RM – rozhoduje uzavřít Dodatek č. 2 ke smlouvě o finančním příspěvku na stavbu „Velká Bíteš – novostavba 14 BD – vodovod a jednotná kanalizace ul. U Stadionu, úsek DZR a ulice Tyršova“ se Svazem vodovodů a kanalizací Žďársko, Vodárenská 2, Žďár nad Sázavou, IČ: 43383513. Dodatkem č. 2 se poníží příspěvek o 29.870,- Kč. Celková hodnota stavby je vyčíslena na 11.688.438,42 Kč, z toho příspěvek města činí celkem 6.283.584,- Kč.

odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 16. 6. 2023

16/19/23/RM – rozhoduje uzavřít s Krajem Vysočina, se sídlem Žižkova 57, 587 33 Jihlava, IČ: 70890749, předloženou smlouvu č. FV02861.0106 o poskytnutí dotace z Fondu Vysočina z programu: „Památky 2023“ na realizaci projektu restaurování Sochy Jana Nepomuckého v místní části Jáchymov ve výši 73.500,- Kč včetně DPH, termín realizace nejpozději do 15. 11. 2023.

odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 17. 6. 2023

17/19/23/RM – rozhoduje uzavřít s Krajem Vysočina, se sídlem Žižkova 57, 587 33 Jihlava, IČ: 70890749, předloženou smlouvu č. FV02885.0020 o poskytnutí dotace z Fondu Vysočina z programu: „Ekologická výchova a příroda Vysočiny 2023“ podprogram Aktivní péče na akci: Skála v Holubí Zhoří ve výši 49.094,- Kč včetně DPH, termín realizace nejpozději do 30. 9. 2024.

odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 17. 6. 2023

26/19/23/RM – rozhoduje uzavřít s Krajem Vysočina, se sídlem Žižkova 57, 587 33 Jihlava, IČ: 70890749, předloženou smlouvu FV02867.0266 o poskytnutí dotace z Fondu Vysočina z programu: „Obnova venkova 2023“ na realizaci projektu „Zateplení a nová fasáda kulturního domu v Jáchymově“ ve výši 150.000,- Kč včetně DPH, termín realizace nejpozději do 30. 12. 2023.

odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 17. 6. 2023

27/19/23/RM – doporučuje ZM souhlasit s novou trasou vedení rychlostní tratě propojení Velká Bíteš – Osová Bítýška a s novou trasou jihozápadního obchvatu města Velká Bíteš.

odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 12. 6. 2023

30/19/23/RM – rozhoduje zpracovat aktualizovanou studii objektu Masarykovo náměstí č.p. 67 s prověřením možnosti umístění městské knihovny.

odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 30. 6. 2023

SOUHRN USNESENÍ ZE SCHŮZE RADY MĚSTA VELKÁ BÍTEŠ Č. 20/2023 KONANÉ DNE 5. ČERVNA 2023

3/20/23/RM jmenuje předsedou Komise stavební a územního plánování Ing. et Ing. Jana Václava Bryma.

odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 30. 6. 2023

4/20/23/RM bere na vědomí návrh výsadby zeleně na hřbitově na pozemku parc. č. 913 v k.ú. Velká Bíteš a ukládá odboru majetkovému zpracovat etapizaci výsadby.

odpovědnost: odbor majetkový **termín:** 30. 6. 2023

10/20/23/RM rozhoduje uzavřít dodatek č. 1 ke smlouvě o dílo ATIKA – LYSÝ, s.r.o., Zahradní 992, Velké Meziříčí, IČ: 60732610 na realizaci stavby „Přístavba sociálního zařízení a stavební úpravy

Kulturního domu Velká Bíteš včetně přeložky přípojky plynu“, kterým se mění termín dokončení stavby z 290 na 322 dnů (do 14.08.2023), předmět plnění a navyšuje se cena díla o 1.054.182,76 Kč včetně DPH na celkových 14.219.389,76 Kč včetně DPH.

odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 30. 6. 2023

11/20/23/RM schvaluje termín konání Tradičních bítešských hodů 2024 ve dnech 4. 9. 2024–11. 9. 2024.

odpovědnost: ředitel ICKK **termín:** 4. 9. 2024

14/20/23/RM rozhoduje uzavřít s Nadací ČEZ, se sídlem Duhová 1531/3, 140 00 Praha 4 IČ: 26721511 smlouvu o poskytnutí nadačního příspěvku VYS OP23/59955 ve věci „Přechod pro chodce na ulici Karlov, Velká Bíteš“ ve výši 100.000,- Kč s termínem realizace nejpozději do 19. 4. 2024.

odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 5. 7. 2023

Souhrny usnesení rady města a zastupitelstva v celém znění jsou uveřejněny na webových stránkách města www.vbites.cz/mestsky-urad-a-samosprava/samosprava/rada-mesta/usneseni-rady-mesta, <https://www.vbites.cz/mestsky-urad-a-samosprava/samosprava/zastupitelstvo/usneseni-zastupitelstva>

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

13. července 2023 oslaví 60 let společného života
diamantovou svatbu
manželé
Božena a Josef SVOBODOVI
z Velké Bíteše

13. července 2023 oslaví 55 let společného života
smaragdovou svatbu
manželé
Jana a Jindřich CHALUPOVI
z Velké Bíteše

Členky Sboru pro občanské záležitosti
děkují jubilantům za jejich věrnost a celoživotní práci, za výchovu dětí a přejí jim ještě
mnohá šťastná léta prožitá mezi svými blízkými.

S gratulací se připojuje také redakce Zpravodaje

VZPOMÍNÁME

„Dárky jsou dočasné a často zapomenuté,
láska je věčná a vždy zapamatovatelná“
Dne 14. června 2023 uplynuly 2 roky od náhlého odchodu
pana Svatopluka Poledně.
Kdo jste ho měli rádi, vzpomeňte s námi.
Olga a Michal

Dne 12. července 2023 uplyne 30 let od náhlého úmrtí
pana Ing. Bohumila Siegela.
Dlouhé roky uplynuly od Tvého úmrtí, stále nám chybíš.
Vzpomínejte s námi.
manželka Luďa, dcera Vlad'ka, syn Petr

„Plno plánů jsi do života měl, v nejkrásnějším věku
jsi od nás odešel.“
Dne 6. srpna 2023 vzpomeneme 5. výročí nečekaného úmrtí
našeho drahého syna, bratra, kamaráda a řidiče z profese
pana Michala Baráka.
Děkujeme všem, kdo uctí jeho památku
tichou vzpomínkou s námi.
Maminka a sestra

Dne 11. srpna 2023 tomu bude 15 let co nás opustil
naš drahý manžel, tatínek, dědeček a bratr **pan Stanislav Kocián** z Košíkova.
S láskou vzpomínají manželka, syn s rodinou, vnučky a sestra s rodinou.
Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi.

Dne 13. srpna 2023 tomu bude 40 let,
co zemřela naše drahá maminka, babička a tchýně
paní Anastázie Kociánová z Košíkova.
Kdo jste ji znali, vzpomeňte s námi.
S láskou vzpomínají rodiny Loukotovy a Kociánovy.

KINEMATOGRAF
bratří Čadíků

FILMOVÉ LÉTO

23.–26. 7. 2023

PROSTRANSTVÍ U KULTURNÍHO DOMU
Vlkovská 482, Velká Bíteš

Filmová projekce vždy po setmění (21.30 hodin).

Seznam promítaných filmů:

- » **23. 7. Princ mamánek**
/pohádka/
- » **24. 7. Střídavka**
/komedie/
- » **25. 7. Bud' chlap**
/komedie/
- » **26. 7. Přání k narozeninám**
/komedie/

organizuje: INFORMAČNÍ CENTRUM A KLUB KULTURY

 Informační centrum
a klub kultury
Velká Bíteš

 Velká Bíteš
Město

 BITESSKO
www.bitessko.com

 Město Velká Bíteš

 TTT
Město Velká Bíteš

Zpravodaj Město Velká Bíteš je měsíčník a vychází zpravidla prvního dne v měsíci.
Registrace: OÚ Žďár nad Sázavou MK ČR E 11280. Periodický tisk územního samosprávného celku.
Vydavatel: Informační centrum a Klub kultury Města Velké Bíteše, příspěvková organizace,
Masarykovo náměstí 5, 595 01, Velká Bíteš, IČO: 43381154, DIČ: CZ43381154, tel.: 566 789 311.
Šéfredaktorka: Silvie Kotačková, e-mail: program@bitessko.com, www.bitessko.com.
Náklad: 2 200 výtisků. Grafické zpracování: Ondřej Šimeček. Tisk: AGMAT s.r.o., Stříbrnice.
Uzávěrka pro září 2023: 17. srpna 2023 do 12.00 hodin.
Redakce si vyhrazuje právo úpravy. Cena 25 Kč.

TRADIČNÍ BÍTEŠKÉ HODY

6.–13. září 2023

HODOVÉ SKLÍPKY | VÍNO | BURČÁK

SETKÁNÍ NA PODHORÁČKU TRADIČNÍ HODOVÝ PROGRAM

9. září 2023 10. září 2023

DECHOVÁ A CIMBÁLOVÁ MUZIKA | LUNAPARK

více informací na: www.bitessko.com

Obec Osobla Bityška,
krojovaná chasa a SDH Osobla Bityška
Vás srdečně zvou na tradiční

Svatojakubskou pouť

PROGRAM

Středa 19. 7. 2023
17:00 Slavnostní mše v kapli

Pátek 21. 7. 2023
20:00 Poutňová zábava Pod lipami, hraje skupina
Accort

Sobota 22. 7. 2023
15:00 Parkurové vystoupení Pod lipami StageHero Events a Workshopeni
20:00 Poutňová zábava Pod lipami, hraje skupina
Beat Band

Neděle 23. 7. 2023
15:00 Vystoupení dětí v krojích, poté krojovaná chasa zataní Horáckou Špatkou a Měrníčkou Blesedla
20:00 Poutňová zábava Pod lipami, hraje skupina
Doubřavěnka

Profi Parts, s.r.o.

Vlkovská 663, 595 01 Velká Bíteš
otevírací doba Po – Pá 7 - 16
So po tel. domluvě na tel. 606 502 801, 777 003 177

Prodej náhradních dílů a příslušenství na nákladní vozy

značek MAN, DAF, IVECO, SCANIA, VOLVO, RENAULT, MERCEDES

Prodej náhradních dílů a příslušenství na nápravu a návěsy značek BPW, SAF, ROR, KOGEL, SCHMITZ.

Nově prodej náhradních dílů i na osobní vozy.

JAK NA
ČERPADLA

DOSTUPNÉ TEPLO PRO VÁŠ DOMOV

KONZULTACE
PŘESNÁ A ZDARMA**VYŘÍZENÍ DOTACE**
AŽ 180 000 Kč**PROFESIONÁLNÍ**
MONTÁŽ A SERVIS**ZÁRUKA**
AŽ 10 LET

Bojíte se podvodníků? Nechcete se při výběru tepelného čerpadla spálit? Chcete topit levně a mít klid? Pro nás je kvalita vždy na prvním místě. Montujeme jen prověřené výrobce, kteří působí na českém trhu mnoho let, mají zde vybudované zázemí a skladové kapacity. Montáže provádějí čeští řemeslníci, kteří za sebou mají dlouhou praxi. Tepelné čerpadlo Vám navrhne, namontujeme a vyřídíme dotaci. Postaráme se o záruční i pozáruční pravidelný servis.

- ✓ AKČNÍ SLEVA AŽ 45 000 Kč
- ✓ ČERPADLA MÁME SKLADEM
- ✓ MONTÁŽ DO 3 MĚSÍCŮ
- ✓ PLATÍTE FÉROVÉ ZÁLOHY
- ✓ MÁME ČESKÉ TOPENÁŘE

Panasonic**STIEBEL ELTRON****OZVĚTE SE NÁM**

+420 602 381 492 | rovensky@jaknacerpadla.cz | www.jaknacerpadla.cz

Rozšiřujeme výrobu

Stále rosteme

Metaldyne spol. s r.o.: Oslavany, Zbýšov a Ivančice

- **Obsluha CNC stroje (junior), mzda od 30. 500 Kč**
- **Obsluha CNC soustruhů, mzda od 37.100 Kč**
- **Procesní inženýr chemické technologie,**
- **Nástrojář/příprava nástrojových sestav, mzda od 39.000 Kč**
- **Provozní elektrikář nebo mechanik, mzda od 45.000 Kč**
- **Mechatronik/programátor**
- **Technik automatizace**
- **Obsluha lisu se zaučením na seřizovače, mzda od 38.000 Kč**
- **Seřizovač automatizované linky, mzda od 42.000 Kč**

**Nástupní bonus pro kvalifikované
seřizovače, elektrikáře, mechaniky a CNC**

30.000 Kč

778 543 708

**Všechny volné pozice
www.jistotaprace.cz**

13. a 14. mzda, mimořádné prémie, každoroční plošné navýšování mezd, stravenkový paušál cca 1.700 Kč, dotované obědy, výhodné tarify, firemní akce, dárky, lístky na Kometu, plně hrazené rekvalifikační kurzy, rehabilitační cvičení s lektorem, možnost karierního posunu, ...

AUTOPŮJČOVNA

- DODÁVKY
- ODTAHOVKY
- PŘÍVĚSY

www.autopujcovnaricanyubrna.cz

VÝKUP AUTOVRAKŮ

VYVRAK

**ZA NEJLEPŠÍ VÝKUPNÍ CENY
ZA AUTOVRAK !!!**

odvoz zdarma | doklad o eko likvidaci

+420 731 04 04 05 | www.vyvrak.cz

KONTEJNEROVÁ DOPRAVA

- odvoz, dovoz štěrku, písku, sutě
a velkoobjemového odpadu

Fotovoltaické elektrárny

**BEZ
RIZIKA**

**Jsme bc engineering,
Váš dodavatel kvalitních
fotovoltaických elektráren**

5 000+

instalací po celé ČR

18+ let

zkušeností

Žádné zálohy

po podpisu smlouvy

100%

úspěšnost vyřízení
dotace až 205 000 Kč

Získejte návrh projektu zdarma

☎ 739 711 771

✉ info@bce.cz

➔ www.bce.cz